

Siunnersuummut nassuiaatit

Nassuiaatit nalinginnaasut

1. Aallaqqaasiut

Innuttaasut isertitakitsut tamarmik, qanoq isertitaqarsimanerat apeqqutaatinnagu, meeqqanut tapiissutinik aningaasat annertussusaannut pisinnaasaminnut naleqqiullugu naligiissinneqarnissaat qulakkeerniarlugu, allannguutissatut siunnersuummi siunertaavoq.

Pisortanit ikiorsiissutit pillugit inatsimmik aaqqissuusseqqinnermut piareersaatit suliaqarnermut atatillugu, “VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd” (VIVE – Atugarissaarnej pillugu Nuna Tamakkerlugu Ilisimatusarnermut aamma Misissueqqissaarnermut ingerlatsivik) misissueqqissaarinnermik ingerlataqarsimavoq, kommunini periaatsimik pilersoqarsimaneranik, tassalu nalinginnaasumik meeqqanut tapiissutit saniatigut – pisortanit ikiorsiissutit – kommunit meeqqanut tapinik akiliuteqartalersimanerannik ersersitsisumik. Pisortanit ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi, tamatuminnga meeqqanut tapinik akiliuteqartarnissamut inatsisitigut tunngavissaqanngilaq.

Tamatuma saniatigut ullumikkut – nalinginnaasumik meeqqanut tapiissutit saniatigut – arlalinnik assigiinngitsunik inatsisiniit, ilaatigut utoqqalinersiat, siusinaartumik pensionisiat, ilinniartunut tapiisarnej aamma ilinniagaqarnersiutit pillugit meeqqanut tapinik tunniussisoqartarpoq.

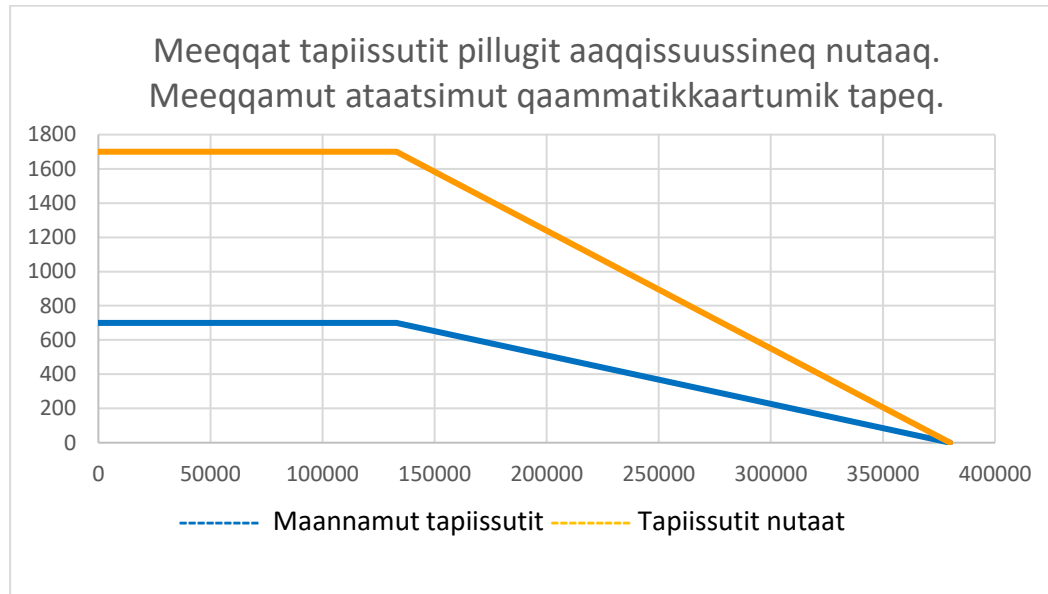
Tamatuma kinguneraa, ilaqutariit isertitakitsut ilaat, ilaqutariit isertitakitsut ilaannut allanut naleqqiullugit minnaarunneqartarsimasut, tassami meeqqanut tapit meeqqanut tapiissutit siunertaat assigimmagu, t.i. meeqqap pilersorneqarnissaanut tapiissummik tunniussineq.

Taamaattumik allannguutissatut siunnersuummik matuminnga, isertitaminnik qanoq pissarsisimanerat apeqqutaatinnagu, pisartagaqartup maannakkut akissarsiai taamaallaat tunngavigalugit meeqqanut tapiissutinik kattunneqartumi nutaami, meeqqanut tapinik aaqqissuussanik pineqartunik tamanik katiterisumik aaqqissuussamik nutaamik atuutilersitsisoqassaaq.

2. Siunnersuummi immikkoortut pingaarnertit

Ullumikkut inatsisini allani pioreersuni meeqqanut tapinik aaqqissuussinerniit tamaniit aningaasat katersornerisigut, ukiumut 136.000 kr-it inorlugit maannakkut isertitaqartut ilaqutariit tamarmik, isertitaminnik qanoq pissarsisimanerat apeqqutaatinnagu, meeqqanut tapiissutinik “qaffasinnerusunik” tunineqarnissamut pisinnaatitaalernissaannik qulakkeerisussamik aaqqissuussinermik nutaamik sananissaq siunnersuummik pingaarnertut siunertaavoq.

Taamaalilluni tamanna meeqqanut tapiissutaasoq “qaffasinnerusoq”, ullumikkut ilaatigut utoqqalinersiat, siusinaartumik pensionisiat, ilinniartunut tapiissutit aamma ilinniagaqarnersiutit pillugit inatsisini aqqissuussinernut pioreersunut taarsiullugu, atuutilissaaq. Ataani takusassiami, maannamut meeqqanut tapinik periarfissaasut ilanngunnagit atuuttumi meeqqanut tapiissutit aamma meeqqamut ataatsimut tapiissutinik kattunneqartup siunissami aqqissuussinerup akornanni qaammammut assigiinnngissutaasoq ersersinneqarpoq.

Taamaalilluni, maannamut meeqqanut tapiissutiniit aamma meeqqanut tapit pillugit aqqissuussinerniit aningaasaliissutit tamaasa katersussallugit siunertaavoq, taamaaliornikkut ilaqtariit isertitakitsut tamarnik, isertitatik qanoq pissarsiarisimaneraat apeqqutaatinnagu, meeqqanut tapiissutinik assigiinnik tunineqartassasut qulakkeerlugu. Tamanna assigiimmik sullinneqarfiusaaq imminullu pilersorsinnaalernissamut kajumissuseqarneq annertunerusoq pilersinneqassalluni.

Tamatuma kingunerisaanik, ullumikkut ilaatigut utoqqalinersiat, siusinaartumik pensionisiat, ilinniartunut tapiissutit aamma ilinniagaqarnersiutit pillugit inatsisini aqqissuussinerit pioreersut, allannguutissatut siunnersuummit atorunnaarsinneqassapput.

Taamaattoq ilinniagaqarnersiuteqarneq Kalaallit Nunaata avataani kalaallinut ilinniagaqartunut aamma inatsit malillugu ilinniagaqarnersiutisisartunut, kiisalu ilinniagaqartunut, Kalaallit Nunaannut sunniuteqartunik, nunani tamalaani isumaqatigiissutit naapertorlugit, ilinniagaqarnersiuteqarsinnaatitaanermut naleqqiullugu, danskisut innuttaasunut sanillersuunneqartunut, meeqqanut tapitut tunniunneqarsinnaanerani periarfissaq, siunnersuummi atuutsiinnarneqarpoq.

Tamatumunnga tunngavioq tassaavoq, meeqqanut tapiissutit pillugit Inatsisartut inatsisaat malillugu meeqqanut tapiissutit tunineqarnissamut meeraq Kalaallit Nunaanni kommunimi angerlarsimaffeqarnissaa, aamma tapiissutisinnatitaasoq, Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqassasoq aamma inuit allattorsimaffianni nalunaarsoqassasoq kiisalu qallunaatut innuttaassuseqassasoq imaluunniit ukiumi kingullermi Kalaallit Nunaanni najugaqarsimanissaa piumasaqaataalluni.

Taamaattumik ilinniagaqartunut eqimattanut taakkununga marlunnut meeqqanut tapinik tunniussisinnaaneq ullumikkutut atuutsiinnarneqarpoq.

3. Pisortanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassai

Allanguutissatut siunnersuummi, utoqqalinersianiit, siusinaartumik pensionisianiit, ilinniartunut tapiissutiniit aamma ilinniagaqarnersiutiniit meeqqanut tapit tamaasa inatsimmi ataatsimi katersorneqarput. Inatsimmik nutaamik, meeqqanut tapit taamaallaat siornani eqqaaneqartuni aqqissuussinerniittunut innuttaasunuinnaq pisassaajunnaarlutik, kisianni aamma innuttaasunut pisortanit ikiorsiissutit pisartagaqartunut aamma innuttaasunut isertitakitsunut tunniunneqartalernerisigut, isertitakitsut eqimattat tamarmik naligiissinneqalissapput.

Naatsorsuinermit tunngavioq, meeqqanut tapiissutit pisartagaqartut katillugit 3.591-iupput. Isertitanik agguataarinerit ataani takusassiami ersersinneqarput.

Tabel 1. Isertitanut naleqqiullugit meeqqanut tapiissutit pisartut amerlassusaat.

Isertitat	Katillugit	Meeraq 1	Meeqqat 2	Meeqqat 3-4	Meeqqat 5+
Katillugit	3.591	1.911	1.038	572	70
0 - 130.000 kr.	1.352	816	362	152	22
130.001 – 180.000 kr.	445	272	102	65	6
180.001 – 280.000 kr.	966	523	272	155	16
280.001 + kr.	828	300	302	200	26

Ilinniagaqartut ilaannut meeqqanut tapit

Imm. 2-p ataani nassuiarneqartut, ilinniagaqartunut Danmarkimi ilinniarnermi, ilinniagaqarnersiutit pillugit Inatsisartut inatsisaat malillugu ilinniagaqarnersiuteqartunut, meeqqanut tapiissutit tunniussinissamut siunnersuummi periarfissiisoqarpoq.

Matumani pineqartut taamaallaat tassaapput aqqissuussinermit matumunnga ilaatinneqartussaasut, ilinniagaqartut amerlagisassaangitsut, tassami Danmarkimi ilinniagaqartut kalaallit ilinniagaqartut amerlanersaat, SU-mik ('Statens Uddannelsesstøtte'-mik, naalagaaffiup ilinniagaqartunut tapiisarnernik) aqqissuussinerup ilaatut meeqqanut tapiissutit pisartagaqartussaammata, taamaattumillu matumunnga ilaatinneqarnatik.

Ukiuni kingulliunerusuni, aaqqissuussinermut matumunnga ilaatinneqartussaasut, taamaallaat ilinniartut tallimat – qullilu akornanniissimapput, taakkualu agguaqatigiissillugu 1,7-inik meeraqarlutik. Taamaalilluni tamatumunnga aningaasartuutit ukiumut (5 x 6000 kr x 1,7) 51.000 kr-it aamma (10 x 6000 kr x 1,7) 102.000 kr-it akornanniissallutik.

Ilanngullugu ilinniagaqartut ikittuaraarannguit, Kalaallit Nunaannut sunniuteqartunik, nunani tamalaani isumaqatigiissutit naapertorlugit, ilinniagaqarnersiuteqarsinnaatitaanermut naleqqiullugu, qallunaat nunaanni innuttaasunut sanillersuunneqartut matumani pineqarput, taakkualu aamma annertunerusumik taasarialimmik aningaasartuutaannatik.

Taamaalilluni taakkununnga ilinniagaqartunut eqimattanut marlunnut meeqqanut tapit atuutiinnarnissaanut aningaasartuutaasussat katillugit ukiumut 100.000 kr-it missaanniittussatut naatsorsuutigineqarpoq.

Aningaasartuutit katillugit

Inatsit pingaartumik, aningaasaliissutinik pioreersunik, allatut agguataareqqinneruvoq, ilinniartunut tapiissutit aamma ilinniagaqarnersiutit meeqqamut ataatsimut atuutsiinnarneqarlutik, kisianni meeqqanut ataatsimut amerlanerusuni appartinneqarlutik.

Inatsisissatut siunnersuut ataatsimut isigalugu 2023-i ilanngullugu siumut nunatta karsianut 7,9 mio. kr-it missaanni aningaasartuutaassaaq, ataani tabeli takuuk.

Saniatigut aningaasartuutit mio. kr-it	2023
Ilinniagaqarnersiutit	-20 mio. kr.
Utoqqalinersiat	-0,2 mio. kr.
Siusinaartumik pensionisiat	-6 mio. kr.
Ilinniartunut tapiissutit	-2,5 mio. kr.
Ilinniagaqartut ilaannut meeqqanut tapit	+0,1 mio. kr.
Meeqqanut tapiissutit nutaat	36,5 mio. kr.
Katillugit	7,9 mio. kr.

Najoqqutarisaq: Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik

Tabelimi allaqqasut ilinniagaqarnersiutinut, siusinaartumik pensionisiant, utoqqalinersiant aamma ilinniartunut tapiissutinut aningaasat annertussusaat, 2019-imut aningaasaqarnermut inatsimmit (kommunit aamma Namminersorlutik Oqartussat naatsorsuutaannit) tigusapput.

4. Inuussutissarsiortunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassai

Inatsisissatut siunnersuut inuussutissarsiortunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kinguneqassanngilaq.

5. Avatangiisinut, pinngortitamut aamma inuiaqatigiit peqqissusaannut kingunerisassai

Siunnersuut avatangiisinut, pinngortitamut aamma inuiaqatigiit peqqissusaannut kinguneqassanngilaq.

6. Innuttaasunut kingunerisassai

Meeqqanut tapiissutit qaffannerisigut, siusinaartumik pensionisianiit, utoqqalinersianiit, ilinniartuniit aamma suliffimmik misiliisuniit isertitakitsunut eqimattanut tamanut, meeqqanut tapiissutinik allatut agguataarinermik pisoqassaaq.

Pisortanit ikiorsiissutinik pisartagaqartut aamma isertitakitsut eqimattat ukiumut 136.000 kr-it inorlugit isertitallit, meeqqamut ataatsimut tapiissutinik malunnartumik pitsanngoriaat malugissavaat.

Siunnersuut isertitakitsunut eqimattanut kisimi iluaqutaassanngilaq. Meeqqanut tapiissutit katersornerisigut qaffannerisigullu siunnersuut akunnattumik isertitalinnut eqimattanut aamma iluaqutaassaaq, meeqqanut tapiissutit annikinnerusumik qaffariaammik misigisaqassagamik, meeqqamut ataatsimut isertitat 390.000 kr-it anguneranni aatsaat atorunnaartussat.

Siusinaartumik pensionisialik, utoqqalinersialik, ilinniartoq aamma suliffimmik misiliisoq, meeqqamut ataatsimut aningaasat annertussusaat, inatsisini maannamut aningaasartaritinneqartut annertussusaat assigimmatigit, kingunerisassaanik malugisaqassanngillat. Taamaattoq maannamut inatsisinut naleqqiullugu meeqqani amerlanerusuni, meeqqanut tapiissutit katinnerinik appaaneq, eqimattat taakku malugissavaat. Ilaqutariinnut marlunnik meeralinnut meeqqanut tapiissutit, ilinniagaqartunut, ilinniartunut kiisalu utoqqalinersialinnut siusinaartumillu pensionisialinnut, akileraarusernagit meeqqamut ataatsimut 200 kr-inik allannguineramik inerneqassaaq. Ilaqutariinnut pingasunik meeralinnut, meeqqamut ataatsimut 400 kr-inik allannguineramik inerneqassaaq, soorlu aamma ilaqutariinnut sisamanik meeralinnut meeqqamut ataatsimut 500 kr-inik allannguineramik isumaqassasoq. Ilaqutariinnut tallimanik amerlanerusunik meeralinnut, meeqqanut tapiissutit atuuttumut assingussapput.

Ilaqutariinnut inersimasut marluullutik siusinaartumik pensionisiaqarpata, utoqqalinersiaqarpata, ilinniarnersiuteqarpata imaluunniit ilinniartunut tapisiaqarpata siunnersuut ullumikkumiit ikiorsiissutit annikillinerannik kinguneqassaaq. Tamatumunnga tunngaviuvoq meeqqamut ataatsimut pilersuisumut ataatsimut meeqqanut tapit tunniunneqartarmata, meeqqanulli tapiissutit taamaallaat pilersuisumut ataatsimut tunniunneqartarlutik, amerlanertigut anaanaasumut.

Assersuutigalugu inoqutigiinnut marlunnik meerartalinnut, inersimasut marluullutik siusinaartumik pensionisiaqarpata, utoqqalinersiaqarpata, ilinniarnersiuteqarpata imaluunniit ilinniartunut tapisiaqarpata, makkua atuutissapput.

Malittarisassat atuuttut malillugit ilaqutariit meeqqat tapiissutinik nalinginnaasunik 775 kr-it anaanaasumut tunniunneqassapput + meeqqamut ataatsimut pilersuisumut ataatsimut 1000 kr-it miss., t.i. meeqqanut tapit qaavatigut 4.000 kr-it miss. taamaalilluni qaammammut katillugit 4.775 kr-it.

Siunnersuutip matuma kingorna ilaqutariit taakku pisinnaatinneqassapput (qaammatinut 12-inut 36.984 kr-it) meeqqanut tapiissutit qaammammut 3.082 kr-it, takuuk § 4, imm. 1, nr. 2. Taamaattoq inoqutigiit isertitaannik appariaat taanna ineqarnermut tapiissutinik amerlanerusunik ilaatigut matussuserneqarnissaat naatsorsuutigineqarpoq.

7. Pingaarutilinnut allanut kingunerisassai

Siunnersuut pingaarutilinnut allanut kinguneqarnissaanik naatsorsuutigineqanngilaq.

8. Tusarniaaneq

Siunnersuut piffissami 14. juli 2022-miit 10. august 2022-ip tungaanut tamanut ammasumik tusarniaassutigineqarpoq, takuuk ilanngussaq 1. Siunnersuut piffissami tassani Naalackersuisut nittartagaanni www.naalackersuisut.gl-imi tamanut saqqummiunneqarpoq.

Siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuiaatit*§ 1-imut*

Nr. 1-imut

§ 4, imm. 1-imut.

Aalajangersakkami ulloq 1. januar 2021 aallarnerfigalugu meeqqanut tapiissutinut ukiumoortumik akigititat annerpaaffissaat aalajangersarneqarput. Nutaatut pilersuisuusoq qassinik meeraqarnersoq apeqqutaatillugu, killigititanik assigiinngitsunik aalajangersaasoqarpoq. Imm. 6 naapertorlugu aningaasat annertussusaat ukiumoortumik nalimmassarneqartassaaq, tamatumalu kingorna Naalakkersuisut nittartagaanni “Isumaginninnermut ikiorsiissutit tunniunneqartartut atuuttut pillugit kaajallaasitami” ukiumoortumik akigitinneqartut tamanut saqqummiunneqartassallutik.

§ 4, imm. 2-mut.

Aalajangersakkami, meeqqanut tapiissutit titarneq narlusuutut annikilliertortinneqassasut, kiisalu tapiissutinik ilanngaavigineqannginnissamut aningaasat annertussusaat 136.000 kr-iussasut aalajangersarneqarpoq.

§ 4, imm. 3-mut.

Aalajangersakkami, meeqqanut tapiissutinik naatsorsuineri ilaasussat, annikilliertortitsineri procentit, aalajangersarneqarput. Nutaatut meeqqap pilersuisua qassinik meeraqarnersoq apeqqutaatillugu, annikilliertortitsineri procentinik assigiinngitsunik aalajangersaasoqarpoq. Meeqqanut siullermut akigitinneqartumik qaffasinnerusumik, tamatumalu kingornagut meeqqanut tulliusunut annikinnerusumik, tapiissutinik pisinnaatitaasup tigusaqarnissaanik malitseqartussaasoq, annikilliertortitsineri procenti, meeqqat amerliartuaarnerini annertusiartussaaq.

§ 4, imm. 4-mut.

Matumani aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq, meeqqanut tapiissutit ima naatsorsorneqartassasut aningaasarsiatut tunngavik, annikilliertortitsineri procentimik atorneqartumik amerlisariarlugu meeqqanut tapiissutinut annerpaanit ilanngaavigineqassalluni. Imm. 2-mi takuneqarsinnaavoq aningaasarsiat tunngaviusut tassaasut maannakkorpiaq isertitat, aningaasarsiat apeqqutaatillugu ilanngaatisanik ilanngarlugit. Taamaalilluni naatsorsuineq tulliuuttumi inissititerneqarsinnaavoq: Meeqqanut tapiissutit annerpaat – (maannakkorpiaq aningaasarsiat – (136.000 kr. x annikilliertortitsineri procenti)) = meeqqanut tapiissutit.

§ 4, imm. 5-imut.

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq, qulaani naatsorsueriaatsimi meeqqanut tapiissutit tunniunneqartartut imaluunniit aningaasarsianut tunngaviusooq negativiusinnaanngitsut.

§ 4, imm. 6-imut.

Aalajangersakkami, meeqqanut tapiissutit procenti aaqqiissutissaq aamma maannakkorpiaq aningaasarsiat pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 9, 1. juni 2017-imeersumi §§ 2-miit 4-mut naapertorlugit, ukiumoortumik akinut nalimmassaaserneqartassasut aalajangersarneqarpoq. Akigititaasoq nalimmassagaq ukiumoortumik Naalakkersuisut nittartagaanni “Isumaginninnermut ikiorsiissutit tunniunneqartartut atuuttut pillugit kaajallaasitami” tamanut saqqummiunneqartassaaq.

§ 2-mut

Nr. 1-imut

Aalajangersagaq pingaarutilittut, ilinniagaqarnersiuteqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 14, imm. 1-imik atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq. Allannguutituaasoq tassaavoq, ilinniagaqarnersiuteqarneq meeqqanut tapitut tunniunneqarsinnaaneraniq periarfissaq peerneqarmat. Tamatumunnga tunngaviuvoq, aaqqissuussinnermut aningaasaliissutit, meeqqanut tapiissuteqarnermik periaatsimi nutaami ilaatilerneqassasut, taamaalilluni eqimattanut ataasiakkaanut meeqqanut tapit pillugit immikkut ittumik aaqqissuussinerit tamarmik atorunnaarsinneqarlutik, tamatumalu kingorna aningaasaliissutit taamaallaat inuup aningaasarsiaanik tunngaveqartut inuunermilu atukkanut tunnganatik, meeqqanut tapiissutini ataatsimoortinneqassallutik. Tamatuma saniatigut nassuiaatini nalinginnaasuni immikkoortoq 2-mut innersuussisoqarpoq.

Aalajangersakkami oqaaseqatigiinni siullerni erseqqissaatigineqarpoq, tapeeriaatsit aalajangersakkami allaatigineqartut, taakkuusut ilinniagaqarnersiutinut aningaasaliissutit pisuni pineqartuni atuutsinneqarsinnaasut. Soorlu allaqqasoq, aalajangersakkami eqqaaneqartunik tapeeriaatsinik tamanik ilinniagaqarnersiutit imaqarput, taamaalilluni stipendiat aamma immikkut tapiissutit ilinniagaqarnersiutaallutik. Stipendiat ima paasineqassaaq, inuussutissanut matussutissasut aningaasat ilinniartumut tunniunneqartartut. Aalajangersagaq imm. 4-mut naleqqiunneqarpata, assigiinngitsunut ilinniariaatsinut naleqqiullugu tapeeriaatsit suut pisumi atorneqarnissaat pillugu Naalakkersuisut maleruagassanik aalajangersaasinnaapput. Inatsisiliornerup aamma allaffissornikkut maleruagassiunerup akornanni ingerlaqatigiissitsinnermut atatillugu periaatsimik atuuttumik ingerlatitseqqiineq matumani pineqarpoq.

Aalajangersakkami oqaaseqatigiit aappaanni, qaffasinnerusumik ilinniagaqarnerit eqqarsaatigalugit, taakkununnga tunngatillugu ilinniagaqarnersiuteqarneq, tassa aaqqissuussinnerit killeqartut isigineqartumik, qiortartakkamik aaqqissuussinnermik taaneqartartumik tunngaveqarnerat erseqqissarneqarpoq. Taamaalilluni qaammammut ataatsimut ilinniagaqarnersinnermik qiorsinerit tamarmik naleqartunik, ilinniartumut amerlassusilinnik qiugassanik tunniussisoqartarneranut, tamanna tunngavoq. Assersuutigalugu eqqaaneqarsinnaavoq, aaqqissuussinnerup matuma nalaani qiortartagaq,

aamma “killiliussamik” taaneqartartumik, qiorsinernik 82-inik imaqarmat. Aaqqissuussinerup piffissamik killeqarnera pillugu apequt, killiliussami qiugassat nunguppata, ilinniagaqarnersiutinik tunniussisoqarsinnaajunnaarneranik, pissutsinut tunngassuteqarpoq.

Nr. 2-mut.

Ilinniagaqarnersiutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 14, imm. 1 malillugu tunniunneqarsinnaasut tunniunneqartarnerisa saniatigut, ilaatigut meeqqanut tapiissutinik taamatutaaq tunniussisoqarsinnaasoq, aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

Taamaalilluni ilinniagaqartoq taanna ilinniagaqarnersiutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 2 malillugu ilinniagaqarnersiutinik pisinnaatitaappat, aamma ilinniagaqarnersiutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 8 malillugu ilinniagaq akuerisaappat, ilinniagaqartunut Kalaallit Nunaata avataani ilinniartunut meeqqanut tapiissutinik tunniussisoqarsinnaavoq.

Matuma saniatigut, Kalaallit Nunaannut sunniuteqartunik, nunani tamalaani isumaqatigiissutit naapertorlugit, ilinniagaqarnersiuteqarsinnaatitaanermut naleqqiullugu, qallunaat nunaanni innuttaasunut sanillersuunneqartunut ilinniartunut meeqqanut tapinik tunniussisoqarsinnaanera aalajangersakkami periarfissiissutigineqarpoq. Nunani tamalaani isumaqatigiissutit eqqarsaatigalugit naammanngilaq, isumaqatigiissut Danmarkimut sunniuteqarpat, tassami matumani aalajangiisuusoq tassaammat, isumaqatigiissut Kalaallit Nunaannut sunniuteqarnerasoq, ilanngullugu takuuk ilinniagaqarnersiutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 2, imm. 1, nr. 1-imut nassuiaatit.

Meeqqanut tapinut annertussuseritinneqartoq, ilinniagaqarnersiutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 14, imm. 3 malillugu, ilinniagaqarnersiutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 14, imm. 1-i malillugu aalajangersarneqarpoq.

§ 3-mut

Nr. 1-imut.

Utoqqalinersiutilinnut meeqqanut ilassutitut tapit pillugit §§ 14-15 atorunnaarsinneqarput. Tamatumunnga tunngaviusoq tassaavoq, aaqqissuussinermit aningaasaliissutit, meeqqanut tapiissuseeriaatsimi nutaami ilaasussaammata, taamaalilluni eqimattanut ataasiakkaanut aaqqissuussinerit immikkut ittut tamarmik atorunnaarsinneqarput, aningaasaliissutaasullu tamatuma kingorna, inuup inuunermi pissutsit atugai pinnagit taamaallaalli aningaasarsiai tunngavialugit, meeqqanut tapiissutinut ataatsimoortinneqassallutik. Tamatuma saniatigut, nassuiaatini nalinginnaasuni immikkoortoq 2-mut innersuussisoqarpoq.

§ 4-mut

Nr. 1-imut.

Siusinaartumik pensionisialinnut meeqqanut tapit pillugit §§ 26-28 atorunnaarsinneqarput. Tamatumunnga tunngaviusoq tassaavoq, aaqqissuussinermit aningaasaliissutit, meeqqanut

tapiissuseeriaatsimi nutaami ilaasussaammata, taamaalilluni eqimattanut ataasiakkaanut aaqqissuussinerit immikkut ittut tamarmik atorunnaarsinneqarput, aningaasaliissutaasullu tamatuma kingorna, inuup inuunermi pissutsit atugai pinnagit taamaallaalli aningaasarsiai tunngavialugit, meeqqanut tapiissutinut ataatsimoortinneqassallutik. Tamatuma saniatigut, nassuiaatini nalinginnaasuni immikkoortoq 2-mut innersuussisoqarpoq.

§ 5-imut

Nr. 1-imut.

Aalajangersagaq pingaarutilitsigut tamatigut, atuartunut tapiisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 6-imik atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq. Allanguutituaasoq tassaavoq, atuartunut tapiisarneq, meeqqanut tapit tunniunneqarsinnaaneramik periarfissaq, peerneqarmat. Tamatumunnga tunngaviuvoq, aaqqissuussinermut aningaasaliissutit, meeqqanut tapiissuteqarnermik periaatsimi nutaami ilaaterneqassasut, taamaalilluni eqimattanut ataasiakkaanut meeqqanut tapit pillugit immikkut ittumik aaqqissuussinerit tamarmik, atorunnaarsinneqassammata, tamatumalu kingorna aningaasaliissutit, taamaallaat inuup aningaasarsiaanik tunngaveqartut, inuunermilu atukkanut tunnganatik, meeqqanut tapiissutit ataatsimoortinneqassallutik. Tamatuma saniatigut, nassuiaatini nalinginnaasuni immikkoortoq 2-mut innersuussisoqarpoq.

Imm. 1-imut

Aningaasat annertussusaat § 7-imi aalajangerneqarsimappat, ilinniartunut tapersiissutit stipendiatut tunniunneqarsinnaasoq, aalajangersakkami aalajangerneqarpoq. Ilinniartunut tapersiissutit, qaammammoortup stipendiap saniatigut ilanngullugu akiliutitilluni angalanertut tunniunneqarsinnaasoq, aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

Imm. 2-mut

Nerisassanut tapit, akiliunneqarluni ineqarnermut aningaasat annertussusaannik ilanngaassisarneq akiliunneqarlunilu angalanissamik tunineqarnissamut piumasaqaatit pillugit maleruagassanik sukumiinerusunik aalajangersaanissamut aalajangersakkami Naalakkersuisut pisinnaatinneqarput. Maleruagassat innuttaasunut tunngappata, maleruagassat nalunaarutitut aalajangersagaanissaat piumasaqaataavoq. Aalajangersagaq malillugu, nerisqartitaanerup aamma ineqartitaanerup qanoq nalilerneqarnissaat pillugu Naalakkersuisut aalajangiisinnaapput. Taamaattoq ilinniartut inaanni nerinissamut periarfissaqanngitsunut imaluunniit taamaallaat ilaannakortumik periarfissalinnut inuusuttunut 18-it inorlugit ukiulinnut tapiissutit, nalunaarutitut aalajangiivigineqartassanngillat. Tamatumani akigitat Inatsisartut inatsisaanni § 7, nr. 1-imi aalajangersagaapput.

Akiliunneqarluni angalanernut tunngatillugu, assersuutigalugu pisut sorliit akiliunneqarluni angalanissamut periarfissiisinaanersut aamma piumasaqaatit suut atorlugit akiliunneqarluni

angalanissat tunniunneqarsinnaaneri pillugit Naalakkersuisut aalajangersakkanik aalajangersaasinnaapput.

§ 6-imut

Aalajangersakkami Inatsisartut inatsisaat ulloq 1. juli 2023-imi atuutilersinneqassasoq aalajangiunneqarpoq.

Inatsisissatut siunnersuut inatsimmut atuuttumut sanilliullugu	
<i>Oqaasertai atuuttut</i>	<i>Inatsisissatut siunnersuut</i>
	§ 1 Meeqqanut tapiissutit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 9, 7. december 2009-imeersumi, meeqqanut tapiissutit pillugit Inatsisartut inatsisaannik allanngvineq pillugu Inatsisartut inatsisaannik nr. 7, 27. november 2018-imeersumik allangortinneqartumi, imatut allannguuteqassaaq:
<p>§ 4. Ukiumoortumik meeqqamut ataatsimut tapiissutit qaffasinnerpaaffissaasa annertussusaat tassaapput 8.477 kr.-it.</p> <p><i>Imm. 2.</i> Meeqqanut tapiissutit aningaasarsiat annertusiartornerat ilutigalugu annikillilerneqassapput. Maannakkorpiaq aningaasarsiat 130.000 kr.-it anguppatigit meeqqanut tapiissutit annikillilerneqalissapput. Aningaasanut killigititaq taanna meeqqap siulliup saniatigit meeqqanut, meeqqamut ataatsimut 25.000 kr.-inik qaffanneqassaaq.</p> <p><i>Imm. 3.</i> Annikilliertortitsineq pissaaq annikilliertortitsinermut procentit nikerartut atorlugit.</p> <p>Meeqqamut ataatsimut, naatsorsuinerlut tunngavigineqartumut, annikilliertortitsinermut procenti 3,5 pct.-iuvoq.</p> <p><i>Imm. 4.</i> Meeqqanut tapiissutit ima naatsorsorneqassapput aningaasarsiatut tunngavik annikilliertortitsinermi procentimik atorneqartumik amerlisariarlugu meeqqanut tapiissutinit annerpaanit ilanngaaticineqassalluni. <i>Imm. 2</i> naapertorlugu aningaasarsiat tunngaviusut tassaapput maannakkorpiaq aningaasarsiat, aningaasarsiat apeqqutaatillugit ilanngaaticissanik ilanngarlugit.</p> <p><i>Imm. 5.</i> Meeqqanut tapiissutit imaluunniit aningaasarsiat tunngaviusut negativiusinnaangillat.</p> <p><i>Imm. 6.</i> Procenti aaqqiissutissaq aamma maannakkorpiaq aningaasarsiat pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 3 naapertorlugu imm. 1-imi aamma imm. 2-mi aningaasat ukiumi naatsorsuiffimmi pineqartumi procenti</p>	<p>1. § 4 ima oqaasertalerneqassaaq: ” § 4. Meeqqap pilersuisuanut, meeqqanut tapiissutit qaffasinnerpaaffissai ukiumut ima annertussuseqarput:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) meeqqami ataatsimi 20.400 kr., 2) meeqqani marlunni 34.594 kr., 3) meeqqani pingasuni 45.891 kr. aamma 4) meeqqani sisamani amerlanerusunilluunniit 57.188 kr. <p><i>Imm. 2.</i> <i>Imm. 1-i</i> malillugu meeqqanut tapiissutit, aningaasarsiat annertusiartornerat peqatigalugu annikillilerneqartassapput. Meeqqanut tapiissutit annikillilertarnissaat, maannakkorpiaq katillugit 136.000 kr.-inik aningaasarsiaqarnermi aallartiffeqarput.</p> <p><i>Imm. 3.</i> Annikilliertortitsineq, annikilliertortitsinermut assigiinnngisitaartumik procentit atorlugit pisassaaq. Naatsorsuinerlut tunngaviusumi ilaatinneqartut annikilliertortitsinermut procentiliussat, imaapput:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) meeqqami ataatsimi 8,0 pct., 2) meeqqani marlunni 12,7 pct., 3) meeqqani pingasuni 15,1 pct. aamma 4) meeqqani sisamani amerlanerusunilluunniit 17,7 pct. <p><i>Imm. 4.</i> Meeqqanut tapiissutit ima naatsorsorneqassapput aningaasarsiatut tunngavik, annikilliertortitsinermi procentimik amerlisariarlugu, meeqqanut tapiissutit annerpaanit ilanngaaticineqarluni. <i>Imm. 2</i> naapertorlugu aningaasarsiat tunngaviusut</p>

<p>aaqqiissutissaq malillugu ukiut tamaasa aaqqiivigineqartassapput.</p>	<p>tassaapput maannakkorpiaq aningaasarsiat, aningaasarsiat apeqqutaatillugit ilanngaatisanik ilanngarlugit.</p> <p><i>Imm. 5.</i> Imm. 1-i malillugu meeqqanut tapiissutit tunniunneqartartut imaluunniit aningaasarsiat tungaviusut negativiusinnaanngillat.</p> <p><i>Imm. 6.</i> Procenti aaqqiissutissaq aamma maannakkorpiaq aningaasarsiat pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 3 naapertorlugu imm. 1-imi aamma imm. 2-mi aningaasat ukiumi naatsorsuiffimmi pineqartumi procenti aaqqiissutissaq malillugu ukiut tamaasa aaqqiivigineqartassapput.”</p>
	<p style="text-align: center;">§ 2</p> <p>Ilinniartunut tapiisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 45, 23. november 2017-imeersumi makku allannguutigitinneqassapput:</p>
<p>§ 6. Ilinniartunut tapersiissutit ilinniarnermi tapiissutit, meeqqanut tapit aamma akiliunneqarluni angalanertut, tunniunneqarsinnaapput.</p> <p><i>Imm. 2.</i> Nerisaqarnermut tapit, akiliunneqarluni ineqarnermut aningaasanik ilanngaassisarneq, meeqqanut tapit angissusaat aammalu akiliunneqarluni angalanissamut piumasaqaatit, pillugit maleruagassat erseqqinnerusut Naalakkersuisut aalajangersarsinnaavaat.</p>	<p>1. § 6 ima oqaasertalerneqassaaq: ” § 6. Ilinniartunut tapersiissutit ilinniarnermi tapiissutit aamma akiliunneqarluni angalanertut tunniunneqarsinnaapput.</p> <p><i>Imm. 2.</i> Nerisaqarnermut tapit, akiliunneqarluni ineqarnermut aningaasanik ilanngaassisarneq aamma akiliunneqarluni angalanissamut piumasaqaatit pillugit maleruagassat erseqqinnerusut pillugit Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput.”</p>
	<p style="text-align: center;">§ 3</p> <p>Utoqqalinersiat pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 20, 23. november 2015-imeersumi, utoqqalinersiat pillugit Inatsisartut inatsisaannik nr. 20, 23. november 2015-imeersumik allanngineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 24, 7. december 2015-imeersumik allanngortinneqartumi, utoqqalinersiat pillugit Inatsisartut inatsisaannik allanngineq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 6, 2. juni 2017-imeersumi aamma utoqqalinersiat pillugit Inatsisartut inatsisaannik allanngineq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 35, 28. november 2019-</p>

	imeersumi makku allannguutigitinneqassapput:
<p style="text-align: center;"><i>Meeqqanut tapit</i></p> <p>§ 14. Utoqqalinersialik meeqqanut 18-it inorlugit ukiulinnut pilersuisussaatitaasoq meeqqat ataasiakkaarlugit tapisiaqaatigissavai. Tapit tunniunneqartassapput pilersuisussaatitaaneq toqqaannartumik pilersuinerunersoq imaluunniit meeqqanut akilersuutininik akiliisarnikkut eqquutsinneqarnerasoq apeqqutaatinnagu.</p> <p><i>Imm. 2.</i> Pilersuisussaatitaaneq meeqqanut akilersuutininik akiliinikkut eqquutsinneqarpat, aningaasat akilersuutininik pisinnaatitaasumut toqqaannartumik tunniunneqassapput.</p> <p><i>Imm. 3.</i> Meeqqanut tapit meeqqanut toqqaannartumik tunniunneqarsinnaanngillat.</p> <p><i>Imm. 4.</i> Meeqqanut tapit qaammatikkaartumik tunniunneqartassapput, annertussusaat Inatsisartut aningaasaqarnermut inatsisaanni ukiumut nalinginnaasumik aalajangiiffigineqartumi, taamaattoq tak. imm. 6.</p> <p><i>Imm. 5.</i> Pilersuisut tamarmik utoqqalinersiaqarpata, tamarmik immikkut meeqqat ataasiakkaarlugit tapisiaqaatigissavaat.</p> <p><i>Imm. 6.</i> Utoqqalinersiaqartoq meeqqanut akilersuutininik akilersuisussaatitaappat, allaanerusumik isumaqatigiissuteqartoqarsimatinnagu imaluunniit piffissami allaanerusumi akilersuinissaq aalajangiunneqarsimatinnagu, meeqqanut tapeq ukioq affakkaarlugi tunniunneqartassaaq. Meeqqanut akilersuutit ukiup affaanit sivikinnerusumik sivilunerusumilluunniit akilerneqarpata, piffissamut tassunga meeqqanut tapeq tamarmiusoq tunniunneqassaaq.</p> <p><i>Imm. 7.</i> Meeraasoq utoqqalinersiaqartumi najugaqanngippat, utoqqalinersiutilillu meeqqanut akilersuutininik akilersuisussaatitaappat, meeqqanut tapit meeqqanut akilersuutininik pisinnaatitaasumut tunniunneqassapput.</p> <p><i>Imm. 8.</i> Meeqqanut tapit utoqqalinersialimmu</p>	<p>1. §§ 14 aamma 15 atorunnaarsinneqarput.</p>

<p>Kalaallit Nunaata avataanut nunassissimasumut tunniunneqartussaangillat.</p> <p>§ 15. Meeqqanut tapit tunniunneqartarunnaassapput kinguliini patsisissaatitaasoq ataaseq arlallilluunniit eqquutsinneqarpata:</p> <p>1) Meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu inatsisartut peqqussutaat malillugu meeraq angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimappat imaluunniit pisortanit tamakkiisumik pilersorneqarpat,</p> <p>2) Meerarineqartoq ilinniagaqarnersiutisiaqarpat, matumani aamma sulilluni sungiusarnerup nalaani tamatumunnga malittarisassat malillugit pisartagaqarpat,</p> <p>3) Meerarineqartoq aapparminut, nalunaarsukkamik aapparminut meeqqamulluunniit nammineq pilersuisussaataalerpat.</p>	
	<p style="text-align: center;">§ 4</p> <p>Siusinaartumik pensionisiat pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 40, 9. december 2015-imeersumi, siusinaartumik pensionisiat pillugit Inatsisartut inatsisaannik allanngineq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 19, 28. november 2016-imeersumi, siusinaartumik pensionisiat pillugit Inatsisartut inatsisaannik allanngineq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 40, 23. november 2017, siusinaartumik pensionisiat pillugit Inatsisartut inatsisaannik allanngineq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 6, 27. november 2018-imeersumi, siusinaartumik pensionisiat pillugit Inatsisartut inatsisaannik allanngineq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 28, 28. november 2019-imeersumi aamma siusinaartumik pensionisiat pillugit Inatsisartut inatsisaannik allanngineq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 6, 19. november 2020-imeersumi makku allanngutigitinneqassapput:</p>
<p style="text-align: center;"><i>Meeqqanut tapit</i></p> <p>§ 26. Siusinaartumik pensionisiallit meeqqanut 18-it inorlugit ukiulinnut pilersuisussaataasut meeqqat ataasiakkaarlugit tapisiaqaatigissavaat. Tapiutit tapiutigineqartassapput</p>	<p>1. §§ 26-28 atorunnaarsinneqarput.</p>

pilersuisussaataitaaneq toqqaannartumik
pilersuinerunersoq imaluunniit meeqqanut
akilersuutininik akiliisarnikkut
eqquutsinneqarnersoq apeqquataatinnagu.

Imm. 2. Pilersuisussaataitaaneq meeqqanut
akilersuutininik akiliinikkut eqquutsinneqarpat,
aningaasat meeqqanik akilersuutininik
tigusisinnaatitaasumut il.il. meeqqanut kiisalu
qitornavissartaarnermi tapinut Inatsisartut
peqquussutaanni malittarisassat naapertorlugit
tunniunneqartassapput.

Imm. 3. Meeqqanut tapit siusinaartumik
pensionisiaqartunut nunattalu avataanut
nunassissimasunut tunniunneqartussaannngillat.

§ 27. Meeqqanut tapit
tunniunneqartarunnaassapput kinguliini
patsisissaatitaasoq ataaseq arlallilluunniit
eqquutsinneqarpata:

1) Meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq
pillugu inatsisartut peqqussutaat malillugu
meeraq angerlarsimaffiup avataanut
inissinneqarsimappat imaluunniit pisortanit
tamakkiisumik pilersorneqarpat,

2) Meerarineqartooq
ilinniagaqarnersiutisiaqarpat, matumani aamma
sulilluni sungiusarnerup nalaani tamatumunnga
malittarisassat malillugit pisartagaqarpat,

3) Meerarineqartooq aapparminut,
nalunaarsukkamik aapparminut
meeqqamulluunniit nammineq
pilersuisussaataitalerpat.

§ 28. Meeqqamut tapeq nalinginnaasumik
meeqqanut tapip agguarneratigut
naatsorsorneqarsimasooq qaammatikkaartumik
ukiumoortumik aningaasanut inatsimmi
aalajangiiffiqarsimanera toqqammavigalugit
tunniunneqartassaaq, takuulli imm. 3.

Imm. 2. Pilersuisut tamarmik siusinaartumik
pensionisiaqartuusimappata, siusinaartumik
pensionisialinnut tamanut meeqqamut ataatsimut
tapisiaq ataaseq tunniunneqartassaaq.

Imm. 3. Siusinaartumik pensionisiaqartooq
meeqqamut tapimik
akiliisussannortitaasimappat, allatut
isikkoqartumik akiliuteqartarnissaq

<p>isumaqatigiissutigineqarsimanngippat ukiup affakkaartumik tapisiaq tunniunneqartassaaq.</p> <p><i>Imm. 4.</i> Meeraq pineqartoq siusinaartumik pensionisialimmi najugaqarsimassanngippat, aammalu siusinaartumik pensionisialik akiliuteqartarnissamut pisussaaffilerneqarsimappat, meeqqamut tapeq inersimasumut akisussaatinneqartumut tunniunneqartassaaq.</p>	
	<p style="text-align: center;">§ 5</p> <p>Ilinniagaqarnersiutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 12, 22. november 2011-imeersumi, ilinniagaqarnersiutit pillugit Inatsisartut inatsisaannik allanngineq pillugu Inatsisartut inatsisaannik nr. 16, 6. juni 2016-imeersumik allanngortinneqartumi, makku allannguutigitinneqassapput:</p>
<p>§ 14. Ilinniagaqarnersiutit tunniunneqarsinnaapput stipendiatut, meeqqanut tapiissutitut, immikkut aningaasaliissutitut, sulisitsisunut akissarsianut tapiissutitut aamma ilinniarnermi taarsigassarsiatut.</p> <p>Ingerlaqqiffiusumik ilinniagaqartunut ilinniagaqarnersiutit qiortartakkanut periuseq malillugu piffissami aalajangersimasumi killilikkami tunniunneqartassapput.</p>	<p>1. § 14, imm. 1 ima oqaasertalerneqassaaq: ” § 14. Ilinniagaqarnersiutit stipendiatut, immikkut aningaasaliissutitut, sulisitsisunut akissarsianut tapiissutitut aamma ilinniarnermi taarsigassarsiatut tunniunneqarsinnaapput, taamaattoq tak. imm. 2. Ingerlaqqiffiusumik ilinniagaqartunut ilinniagaqarnersiutit qiortartakkanut periuseq malillugu piffissap killilikkap iluani tunniunneqartassapput.”</p> <p>2. § 14, imm. 1-ip kingorna, nutaatut imm. 2 ikkunneqassaaq: ” <i>Imm. 2.</i> Tamatuma saniatigut ilinniartunut ilinniagaqarnersiutit meeqqanut tapitut tunniunneqarsinnaapput: 1) ilinniartuusoq Kalaallit Nunaata avataani tapiiffigineqarsinnaatitaasumik ilinniaruni, imaluunniit 2) Kalaallit Nunaannut sunniuteqartunik, nunani tamalaani isumaqatigiissutit naapertorlugit, ilinniagaqarnersiutinik pisinnaatitaanermut naleqqiullugu, danskitut innuttaasutut sanillersuunneqartunut.”</p> <p><i>Imm. 2-miit 5-imut</i> tamatuma kingorna <i>imm. 3-miit 6-inngussapput.</i></p>
	<p style="text-align: center;">§ 6</p>

	Inatsisartut inatsisaat ulloq 1. juli. 2023-imi atuutilissaaq.
--	---

Ilanngussaq 1

Tusarniaanermi akissutitut allakkiaq pillugu siunnersuummut uunga: Meeqqanut tapiissutit pillugit Inatsisartut inatsisaata, Utoqqalinersiaqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaata, Siusinaartumik pensionisiat pillugit Inatsisartut inatsisaata, Ilinniartunut tapiisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaata aamma Ilinniagaqarnersiutit pillugit Inatsisartut inatsisaata allanngartinneri pillugit Inatsisartut inatsisaat.

Siunnersuut piffissami 14. juli 2022 – 10 august 2022-mi tusarniaassutigineqarpoq.

Tamatuma saniatigut piffissami tassani siunnersuut tusarniaaffimmi www.naalackersuisut.gl-imi tamanut saqqummiunneqarpoq.

Aallaqqaasiut:

Tusarniaanermi akissutit teknikkikkut kiisalu oqaatsitigut kukkunerit amigaatillu pillugit oqaaseqaateqartut annertunerusumik oqaaseqaasernagit siunnersuummi iluarsineqarput.

Tusarniaanermi akissutit siunnersuutip imarisaanut tunngassutilinnik oqaaseqaateqartut tamakkerlugit allanneqarput, naalackersuisoqarfiullu akissutai naqinnerit uingasut atorlugit allataallutik.

Siunnersuut tusarniaassutigineqarpoq makkununga:

Avannaata Kommunia, Kommune Qeqertalik, Qeqqata Kommunia, Kommuneqarfik Sermersooq, Kommune Kujalleq, Isumaginninnermut Naammagittaalliuteqarfik, Inuit pisinnaatitaaffii pillugit Siunnersuisoqatigiit, Inuttut pisinnaatitaaffinnut Institutti, Meeqqat Illersuisuat MIO, Kalaallit Meerartaat, MIBB (Meeqqat Inuunerissut), Sorlak, Tilioq/Inuit Innarlutillit Illersuisuat, Utoqqaat Illersuisuat, INOOQAT/Angajoqqaat ineriartornermigut akornutilimmik meerallit peqatigiiffiat, Nunatsinni Inuit Innarlutillit Kattuffiat, ISI - Kalaallit Nunaanni tappiitsut isigiarsuttullu peqatigiiffiat, KTK (Kalaallit Nunaanni tusilartut kattuffiat), Landsforeningen Autisme, Kalaallit Nunaanni immikkoortortaq, Kattuffik Utoqqaat Nipaat, Angajoqqaatigiit (Meeqqanik ADHD-qartunik aamma/imaluunniit autismeqartunik angajoqqaat peqatigiiffiat), Pissassarfik - Kalaallit Nunaat tamakkerlugu innarluteqarnermut ingerlatsivik, Neriuffik Kattuffiat, KNIPK (Kalaallit Nunaanni Innarlutillit Piginnaanikitsut Kattuffiat), Sugisaq (Tarnikkut eqqarsartaatsikkullu napparsimasut ilaqaatasullu peqatigiiffiat), Kalaallit Røde Korsiat, Sulisitsisut, SIK (Sulinerimik Inuussutissarsiuqartut Kattuffiat), KNAPK (Kalaallit Nunaanni Aalisartut Piniartullu Kattuffiat), Kalaallit Illuutaat Aarhus, Kalaallit Illuutaat Odense, Kalaallit Illuutaat Aalborg, Kalaallit Illuutaat København, Knud Rasmussenip Højskolia, Sulisartut Højskolia, Avannaani Ilinniarnertuunngorniarfik, Qeqqani Ilinniarnertuunngorniarfik, Kalaallit Nunaanni Teknikimik Ilinniarnertuunngorniarfik (KTI), Campus Kujalleq, INUILI, Imarsiornermik Ilinniarnertuunngorniarfik, NI-Nuuk, Ilisimatusarfik, Perorsaanermik Ilinniarnertuunngorniarfik, Nunalerinermik Ilinniarnertuunngorniarfik, Eqqumiitsuliornermik Ilinniarnertuunngorniarfik, NUSUKA, IMAK, ASG, AK, Avalak, ILI ILI aamma Nuna Tamakkerlugu Qitiusumik Ilitsersuisarfik.

Tusarniaanermi akissutit makkunanga nassiunneqarput:

Qeqqata Kommunia, Kommuneqarfik Sermersooq, Kommune Kujalleq, KNIPK, IMAK, SIK, Tilioq, PPK aamma Sulisitsisut.

Tusarniaanermi akissut:

1. Qeqqata Kommunia

Teknikkikkut ajornartoornerup kinguneranik tusarniaassutip piffissaq eqqorlugu takkutinnitsoornera peqqutigalugu, Qeqqata Kommunianit ullut arfineq pingasut iluani tusarniaassut pillugu isummorsorlutalu akissuteqarnissatsinnut taamaallaat periarfissaraarput. Taamaattumik tusarniaassut itisilikkamik misissornissaanut periarfissaqarsimanngilagut, taamaattorli paasissutissat nassiunneqartut naapertorlugit takusinnaavarput allannguutip kingunerisaanik sullitagut eqqugaasussat iluanaaruteqartussanit amerlanerusut. Sullitagummi arlalinnik meerallit amerlanerujussuupput ataasiinnarmik meeralinniit, taamaattumik ernummatigaarput arlalinnik meerallit eqqugaanerlunnissaat allannguutip kingunerisaanik. Ilimasatsit ukiuni kingullerni nioqqutissat coronap sorsunnerullu kingunerisaanik akitsoraluttuinnarput, taamaattumillu aamma innuttaasut inuuniarnerannut assut malunnaataammata tapisiat pissakitsunut arlalinnik meeraqartunut annikilliseqqinniarni Qeqqata Kommunianit tapersinngilarput.

Pisariaqartipparput sukumiinerusumik kingunerluutaasussat iluaqutissallu sanillersuullugit paasissutissanik pissarsinissarput, assersuutigalugu qanoq amerlatigisut inatsimmik allannguummit iluaquserneqassanersut kiisalu qanoq amerlatigisut annaasaqassanersut. Ersarissumik naatsorsuutini assersuutaasunik pitsaasumik ajortumilluunniit eqqorneqartussat assigiinngitsut qanoq eqqugaanissaanik takutitsisunik paasissutissanik amigaateqarpugut.

Siunnersuummut nassuiaatini ilaatigut aamma allaaserineqarpoq meeqqanut tapiissutit assigiilernerisa qulakkiissagaa imminut pilersorsinnaalernissamut kajumilersitsineq, tamanna anguaniaaraanni allatigut suliniuteqarnissaq pisariaqarsorinarpoq. Aningaasat tapiissutit apparneriinnaasigut imminut pilersornissamut kajumilersitsinissamut isuma tapersinngilarput, misilittagaqarfīgigatsigu pisortanit ikiorsiissutinik pisartagallit arlalinnik ajornartorsiuteqartuusarni. Nammineq pilersornissamut kajumilersitsiniaraanni pisartagallit ajornartorsiutaat arlaqartut qaleriartullu anigornissaanut neqeroorutini amerlanerusunik pilersitsisoqarnissaa pisariaqarpoq.

Aammattaaq erseqqissaassutigissavarput siunnersuutip nassuiaatitaani allanneqartoq, naliginnaasumik meeqqanut tapiissutit saniatigut kommunit meeqqanut ilassummik akiliuteqartalersimanagerat Qeqqata Kommunianit ilisarisinnaannginnatsigu.

Tusarniaanermut akissut allaffissornikkut suliarineqarpoq.

Akissut: 2022-mi Inatsisartut upernaakkut ataatsimiinneranni Pisortanit ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 6, 20. juni 2022-meersup aamma Suliffissarsiortunut ikiorsiissutit

pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 7, 20. juni 2022-meersup akuersissutigineqarneri kingunerisaanik siunnersuut manna suliarineqarpoq.

Qulaani taaneqartup Pisortanit ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 6, 20. juni 2022-meersup atuutilernerani Pisortanit ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 15, 20. november 2006-imeersoq atorunnaarsinneqarpoq.

Pisortanit ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 15, 20. november 2006-imeersoq malillugu pilersuinnermut akiligassanullu aalajangersimasunut pisortanit ikiorsiissutit pisartakkat annertussusaat missiliuussinikkut aalajangerneqartarpoq qinnuteqartup maannamut inuuniarnikkut atugarisimasai, pilersuisutut pisussaaffii, katissimallugu aapparisaq, nalunaarsorneqarsimasumik aapparisaq imaluunniit nalgisatut inooqatigisap isertitai, akiligassat aalajangersimasut najukkamilu pissutsit tunngavigalugit, takuuk Inatsisartut inatsisaanni § 13.

Siunnersuummi oqaaseqaatini nalinginnaasuni immikkoortoq 1-imi nassuiarneqartutut, tamanna tunngavigalugu kommunini suliariaaseqalernikuupput, kommunit meeqqanut tapinik tunniussisarlutik – meeqqanut tapiissutit nalinginnaasut saniatigut – pisortanit ikiorsiissutit, suleriaaseq Kommune Kujallermit tusarniaanermi akissummi ataani allaqqasumi ilanngullugu nassuiarneqartoq.

Pisortanit ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 6, 20. juni 2022-meersup UPA2022-mi akuersissutigineqarnerata kingorna – ullumikkutut – pisartagaqartup pilersuisutut pisussaaffii tunngavigalugit missiliuussinikkut aalajangerneqartartut ilaatinneqarunnaarput. Tamatuma kingorna ikiorsiissutit aningaasartat aalajangersimasut aallaavigissavaat – taaneqartartut aalajangersimasumik akigititaqarnikkut ikiorsiineq aamma meeqqat tapiinik saniatigut ikiorsiinissamut periarfissiisumik inatsimmi aalajangersagaqanngilaq.

Taamaalilluni Pisortanit ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 15, 20. november 2006-imeersoq Pisortanit ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 6, 20. juni 2022-meersumik taarserneqarpat, inunnut pisortanit ikiorsiissutinik pisartagaqartunut meeralinnut meeqqanut tapinik ikiorsiinissamut periarfissaq ulloq 1. juli 2023 aallarnerfigalugu atorunnaassaaq.

Meeqqanut tapiissutit il.il. pillugit Inatsisartut inatsisaata allanngortinnera pillugu Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut manna ilaatigut tassuuna isigineqassaaq, aamma pisortanit ikiorsiissutinik pisartaqagaqartunut missiliuussinikkut ”meeqqanut tapeqartitsineq” ilaannakortumik meeqqanut tapiissutinik annertusisatut aningaasartat aalajangersimasunik taarserlugu.

Oqaatigineqartutut eqqortuuvoq, siunnersuummi matumani siunertap ilarigaa ”meeqqanut tapiissutit assigiit qulakkeerneratigut imminut pilersorsinnaalernissamut kajumissaarinermik” pilersitsinissaq isertitat qanoq pissarsiarineqarnersut

apeqqutaatinnagu. Tamanna Pisortanit ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut inatsisaani nutaami siunertamut tulluarpog, oqaaseqaatini toqqaannartumik allaqqasoqarluni:

”Pisortanit ikiorsiissutit pillugit aaqqissuusseqqinnermut tunngaviulluinnarpoq, sulineq imminut akilersinnaasariaqartoq. Tamanna atuuppoq, sapaatip akunneranut nalunaaquttap akunneri ikitsuinnaat sulisoqartarpat, aapparisaq katissimasap imaluunniit inooqatigisap sulinissamut kajumissuseqarpat imaluunniit meeqqanik pilersuisut sulinissamut kajumissuseqarpata apeqqutaatinnagu. Taamaattumik pisortanit ikiorsiissutit ima annertutigissanngillat, allaat sulinermit angerlarsimalluni imminut akilersinnaanerusoq. Peqatigalugu ikiorsiissutit inuiaqatigiinni sannginnerpaanut aningaasaqarnikkut ajutuunnginnissaannik pilersitsissapput.”

2. Kommuneqarfik Sermersooq

Meeqqanut tapiissutit pillugit Inatsisartut inatsisaat inatsisillu allat allanngortinneri pillugit tusarniaanermi akissuteqarnissamut periarfissaqarneq pillugu Kommuneqarfik Sermersooq qujavoq.

Meeqqanut tapiissutit pillugit inatsisunik allannguutini isertitakitsut eqimattat tamarmik naligiissinneqarnerat Kommuneqarfik Sermersuup iluarivaa.

Kommuneqarfik Sermersuup maluginiarpa ilaqutariit amerlasuunik meerartallit, pilersuisup suliffimmik attassiniarnera ajornakusoorfiusumi, aningaasat tigoriaannaat pillugit annertuumik annikilliliiffigineqarneq misigissagaat. Taassuma kingunerisinnaasaa tassaavoq ilaatigut inissiamut akiligassanik akiitsoqarnerulerneq aamma inissiamik attartukkamik anisitaasinnaaneq.

Akissut: Qulaani akissummi nassuiarneqartutut pisortanit ikiorsiissutit pillugit inatsit nutaaq atuutilerpat, pisortanit ikiorsiissutit pisartagaqartunut meeqqanut tapinik ikiorsiinissamut periarfissaq ulloq 1. juli 2023-mi atorunnaassaaq. Taamaalilluni siunnersuutip massuma tamanna ilaannakortumik naammassiniarpaa.

Tamatuma saniatigut siusinaartumik pensionisiallit aamma utoqqalinersiallit, meeqqanut akilersuutit akilersuisussaataasut aamma meeraq najugaqatiginngikkunukku, meeqqanut tapit annaassavaat. Innuttaasut taakku meeqqanut akilersuutit pillugit akiligassaqalersinnaapput.

Akissut: Meeqqanut akilersuutit akilerneqanngitsunik akiitsut annertuumik ajornartorsiutaapput. Taamaattumik ukiuni kingullerni Naalakkersuisut kommunillu akornanni suleqatigiittoqarpoq tamatumunnga aaqqiissummik nassaarniarpoqarluni. Tamatumunnga atatillugu ukioq kingulleq meeqqanut akilersuutit il.il. Inatsisartut inatsisaannik allannguutissatut siunnersuummik Naalakkersuisut tusarniaallutik nassiussipput, isertitat apeqqutaatillugit ilusilimmik siunnersuusiortoqarluni. Ajornartorsiut

pillugu aaqqiissummik ataatsimoorussamik nassaarniarluni Naalakkersuisut kommunillu akornanni suli oqaloqatigiittoqarpoq.

Oqaatsit pillugit oqaaseqaat

Inatsisunik allannguutissatut siunnersuummi oqaaseqaatini Ilanngussaq 2-mi taaguutini meeqqanut tapiissutit, meeqqanut tapit aamma meeqqanut akilersuutit pillugit paarlaallugit atuineq aamma taaguutit eqqortumik atorneqannginnerat isumaannut akornutaavoq.

Akissut: Ilanngunneqarpoq, oqaaseqaatit misissorneqarput.

3. Kommune Kujalleq

Meeqqanut tapiissutit pillugit Inatsisartut inatsisaata aamma inatsisit allat, t.i. utoqqalinersiaqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaata, Siusinaartumik pensionisiaqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaata, Ilinniartunut tapiisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaata aamma Ilinniagaqarnersiutit pillugit Inatsisartut inatsisaata allannguuteqarneri pillugit siunnersuut Kommune Kujalliup tiguaa.

Kommunip aallaqqaammut tikkuarniarpa, kommuni isumaqarmat tusarniaanermut atortussat aasaanerani sulinnigiffeqarnerup nalaani nassiunneqarnerat tulluutinngilluinnarmat ajuusaarnarlunilu, tusarniaanermut killigititaq ilanngullugu aasaanerani sulinnigiffeqarnerup nalaaniilluni.

1). Oqaaseqaatit nalinginnaasut:

1.1). Kommune Kujalliup tulluutinngilluinnartutut isigaa, inatsisissatut siunnersuummi oqaaseqaatini Kalaallit Nunaanni ilaqutariinni piitsuunerpaani meeqqanut inatsisissatut siunnersuutip aningaasaqarnikkut kingunerisassai pillugit naatsorsuinernik imaluunniit takussutissanik imaqqanngilluinnarmat. Taamaattumik kommunip qinnutigaa, inatsisissatut siunnersuummi oqaaseqaatit iluarsineqassasut annertusineqarlutillu aamma inatsisissatut siunnersuut tusarniaassutigineqaqqissasoq.

Akissut: Siunnersuutip aningaasaqarnikkut kingunerisassai nalinginnaasumik nassuiarneqartut isigineqarpoq. Oqaaseqaatini assersuutininik tigussaasuninik taasaqartoqanngilaq, tamatigut pissutinik arlalinnik apeqqutaatitsisoqartarmat, tassunga ilanngullugit kisermaajunersoq aappaqarnersorluunniit, najugaqarteqarnersoq pisortanit ikiorsiissutinik pisartagaqartumik sulisumilluunniit kiisalu namminneq illoqarnersut imaluunniit attartornersut kiisalu inoqutigiinni meeqqat qassiunersut. Taamaattumik oqaaseqaatini assersuutininik tigussaasuninik ilanngussinissaq tulluartuunngilaq, inoqutigiit isertitaat katillugit apeqqutaassammata; pisortanit ikiorsiissutit, akissarsiat, ineqarnermut tapiissutit aamma isertitat taakku tunngavigalugit meeqqanut tapiissutit annertussusaat.

1.2). Siusinaartumik pensionisiallit aamma pisortanit ikiorsiissutinik pisartagaqartut arlalinnik meeqqallit inatsisissatut siunnersuummi iluanaarutissaqanngitsut pasinarsinnaavoq, tassami meeqqanut tapiissutit inoqutigiinni meeqqat amerliartortillugit meeqqamut ataatsimut tapiissutit aningaasartaat malunnaatilimmik annikillisarmita. Ilaqutariit meerartallit piitsuunerpaat maannakkut meeqqanut tapiissutinik qaammammut meeqqamut ataatsimut 565 kr-it 758 kr-illu akornanni kiisalu soraanerussutisianut imaluunniit pisortanit ikiorsiissutinik pisartagaqartunut meeqqanik pilersuinermit meeqqanut tapit meeqqamut ataatsimut pilersuisumut ataatsimut qaammammut 1.000 kr-it angullugit tunineqarsinnaapput. Taamaattumik aamma imaagunarpoq inoqutigiit sulinermit aningaasarsiaqanngitsut (assersuutigalugu siusinaartumik pensionisiallit marluk imaluunniit pisortanit ikiorsiissutinik pisartagaqartut marluk) marlunnik meerallit inatsisit atuuttut naapertorlugit meeqqanut tapiissutinik qaammammut 1.130 kr-inik aamma 1.516 kr-inik tunineqarsinnaasut kiisalu meeqqanut marlunnut pilersuinermit soraanerussutisianut imaluunniit pisortanit ikiorsiissutinut meeqqanut tapit qaammammut 4.000 kr-it angullugit, katillugit qaammammut 5.516 kr-inik, t.i. qaammammut meeqqamut ataatsimut 2.758 kr-init angullugit tunineqarsinnaasut, massa inatsisissatut siunnersuut tunngavigalugu ilaqutariit taakkua meeqqanut tapiissutinik qaammammut taamaallaat 2.101 kr-inik aamma 3.082 kr-inik meeqqamut ataatsimut tunineqarsinnaasut, t.i. qaammammut meeqqamut ataatsimut 1.051 kr-it aamma 1.541 kr-it akornanni tunineqarsinnaallutik. Naak naatsorsuutit qulaani taaneqartut eqqortuuneri qularnartoqarsinnaagaluartut, inatsisissatut siunnersuutip kingunerisasaanik ersarinnerusumik naatsorsuineq pisariaqartinneqarpoq, pingaartumik nunami ilaqutariinnut meerartalinnut piitsuunerpaanut tunngatillugu (pitsaanerpaassaaq diagrammit tabelillu atorlugit, taamaalillutik kommunini politikerit atorfilittallu kingunerisassai pillugit nalunnginniassavaat innuttaasunillu ataatsimiititsinerni aqqissuussinernilu assingisaanni paasissutissiissutigisinnaallugit). Kommunit takujuminaatsinneqarpoq oqaasertaanni ersernerluttumik, eqqoqqissaanngitsumik oqaasertaliinerit soorlu ”***Taamaattoq maannamut inatsisinut naleqqiullugu meeqqani amerlanerusuni, meeqqanut tapiissutit katinnerinik appaaneq, eqimattat tamakku malugissavaat. Ilaqutariinnut marlunnik meeralinnut meeqqanut tapiissutit, ilinniagaqartunut, ilinniartunut kiisalu utoqqalinersialinnut aamma siusinaartumik pensionisialinnut, akileraarusernagit meeqqamut ataatsimut 200 kr-inik allannguinermit inerneqassaaq. Ilaqutariinnut pingasunik meeralinnut, meeqqamut ataatsimut 400 kr-inik allannguinermit inerneqassaaq, soorlu aamma ilaqutariinnut sisamanik meeralinnut meeqqamut ataatsimut 500 kr-inik allannguinermit isumaqassasoq. Ilaqutariinnut tallimanik amerlanerusunik meeralinnut, meeqqanut tapiissutit atuuttumut assingussapput.***” Kommuni isumaqarpoq, Kujataani meeqqat akornanni piitsuussuseq akiorneqarnissaat assut pingaaruteqartoq aamma inatsisissatut siunnersuut kommunimi meeqqat akornanni piitsuussusermit annertusineranut tapertaassasoq. Pisortanit ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut inatsisaata allanngortinnissaannut siunnersuut nutaaq pillugu tusarniaanermut akissut 14-09-2021-meersumut imm. 1.3-mut oqaaseqaatinut nalinginnaasunut kommunu innersuussivoq.

Akissut: 2022-mi Inatsisartut upernaakkut ataatsimiinneranni Pisortanit ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 6, 20. juni 2022-meersup aamma Suliffissarsiortunut ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 7, 20. juni 2022-meersup akuersissutigineqarneri kingunerisaanik siunnersuut manna suliarineqarpoq.

Qulaani taaneqartup Pisortanit ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 6, 20. juni 2022-meersup atuutilernerani Pisortanit ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 15, 20. november 2006-imeersoq atorunnaarsinneqarpoq.

Pisortanit ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 15, 20. november 2006-imeersoq malillugu pilersuinermit akiligassanullu aalajangersimasunut pisortanit ikiorsiissutit annertussusaat missiliuussinikkut aalajangerneqartarpoq qinnuteqartup maannamut inuuniarnikkut atugarisimasai, pilersuisutut pisussaaffii, katissimallugu aapparisaq, nalunaarsorneqarsimasumik aapparisaq imaluunniit naligisatut inooqatigisap isertitai, akiligassat aalajangersimasut najukkamilu pissutsit tunngavigalugit.

Siunnersuummi oqaaseqaatini nalinginnaasuni immikkoortoq 1-imi nassuiarneqartutut, tamanna tunngavigalugu kommunini suliariaaseqalernikuupput, kommunit meeqqanut tapinik tunniussisarlutik – meeqqanut tapiissutit nalinginnaasut saniatigut – pisortanit ikiorsiissutit, suleriaaseq Kommune Kujallermit tusarniaanermi akissummi imm. 2.2-mi ataani allaqqasumi ilanngullugu nassuiarneqartarpoq.

Pisortanit ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 6, 20. juni 2022-meersup UPA2022-mi akuersissutigineqarnerata kingorna – ullumikkutut – pisartagaqartup pilersuisutut pisussaaffii tunngavigalugit missiliuussinikkut aalajangerneqartarpoq ilaatinneqarunnaarput. Tamatumaa kingorna ikiorsiissutit aningaasartat aalajangersimasut aallaavigissavaat – taaneqartarpoq aalajangersimasumik akigititaqarnikkut ikiorsiineq aamma meeqqat tapiinik saniatigut ikiorsiinissamut periarfissiisumik inatsimmi aalajangersagaqanngilaq.

Taamaalilluni Pisortanit ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 15, 20. november 2006-imeersoq Pisortanit ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 6, 20. juni 2022-meersumik taarserneqarpat, inunnut pisortanit ikiorsiissutisiaqartunut meeralinnut meeqqanut tapinik ikiorsiinissamut periarfissaq ulloq 1. juli 2023 aallarnerfigalugu atorunnaassaaq.

Meeqqanut tapiissutit il.il. pillugit Inatsisartut inatsisaata allanngortinnera pillugu Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut manna ilaatigut tassuuna isigineqassaaq, aamma pisortanit ikiorsiissutinik pisartaqagaqartunut missiliuussinikkut ”meeqqanut tapeqartitsineq” ilaannakortumik meeqqanut tapiissutinik annertusisatut aningaasartat aalajangersimasunik taarserlugu.

Siunnersuummut oqaaseqaatit aallartinneranni nassuiarneqartutut allannguutissatut siunnersuummi matumani siunertaavoq, innuttaasut isertitakitsut tamarmik, isertitamik qanoq

pissarsiarisimaneraat apeqqutaatinnagu, meeqqanut tapiissutinik tunniunneqarsinnaasut aningaasartaasa annertussusaannut naleqqiullugu naligiissinneqarnissaq qulakkiissallugu

Taamaattumik allannguutissatut siunnersuummi aaqqissuussaq nutaaq eqqunneqassaaq, meeqqanut tapit pillugit aaqqissuussinerit taaneqartut tamarmik meeqqanut tapiissutit pillugit aaqqissuussamut nutaamut katersorlugit, isertitamik qanoq pissarsiarisimaneraat apeqqutaatinnagu, pisartagaqartup maannakkorpiaq isertitai kisiisa tunngavigalugit tunniunneqartartussat.

Inatsit aningaasaliissutinik atorneqareersunik pingaarnertut allatut agguaaneruvoq.

Siusinaartumik pensionisiallit, utoqqalinersiallit, ilinniartut suliffimmilu sungiusartut meeqqamut ataatsimut tunngatillugu kingunerisaanik malugisaqarnaviangillat, aningaasartaat maannakkut inatsisini aningaasartaanut assingummat. Arlalinnik meerartallit maannamut inatsisinut naleqqiullugit meeqqanut tapiissutit katillugit ikileriarnernannik eqimattat taakku malugisaqassapput. Ilaqutariinnut marlunnik meerartalinnut meeqqanut tapiissutit ilinniartunut kiisalu utoqqalinersialinnut siusinaartumillu pensionisialinnut akileraarusernagit meeqqamut ataatsimut 200 kr-inik allannguuteqassaaq. Ilaqutariinnut pingasunik meerartalinnut meeqqamut ataatsimut 400 kr-inik allannguuteqassaaq, il.il.

Pisortanit ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut inatsisaata nutaap akuersissutigineqarnerani siunissami meeqqamut ataatsimut inersimasumut ataatsimut meeqqanut tapinik ikiorsiissuteqarnissamut periarfissaq peerneqarpoq. Siunnersuummi matumani siusinaartumik pensionisialinnut, utoqqalinersialinnut ilinniartunullu periarfissaq tamanna ilanngullugu peerneqarpoq.

Taamaalilluni eqqortuuvoq, ilaqutariinnut aalajangersimasunut, inuit marluullutik qulaani taaneqartuni ikiorsiissutinik pisartagaqarpata, siunnersuutip kinguneranik ullumikkumiit ikiorsiissutinik ikinnerusunik pisartagaqalernissartik misigissagaat, soorlu tamanna Kommune Kujallip tusarniaanermut akissummini eqqortumik nassuiarneqartoq.

Pisortanut ikiorsiissutit pillugit Naalakkersuisut aaqqissuusseqqinnerannut ilanngullugu tamakkiisumik naapertuuppoq, kingornatigut imminut pilersorsinnaanermut kajumissaarinermik pilersitsinissaq pillugu pingaarnertut siunertaasunut ilaammat. Tamanna assersuutigalugu pisortanut ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut inatsisissaat piareersarneqarnerani toqqaannartumik atuarneqarsinnaavoq:

”Ilaqutariinni meerartalinni pisortanit ikiorsiissutinik pisartagaqarnermiit aninguinissamut kajumissuseq amigaataasinnaavoq, kommunini pisortanit ikiorsiissutit pillugit pisartagaqartunut neqeroorutigineqartartut pillugit aaqqissuussinernut naleqqiullugit ilinniagaqalernerneq imaluunniit isertitakitsumik suliffeqarlerneq aningaasaqarnikkut iluanaarutaannginnerat pissutigalugu.

Pisortanik ikiorsiissutit pillugit aaqqissuusseqqinnermi tunngaviulluinnarpoq, sulineq akilersinnaasariaqartoq. Tamanna atuuppoq, sapaatip akunneranut nalunaaquttap akunneri ikitsuinnaat sulisoqartarpat, aapparisaq katissimasap imaluunniit inooqatigisap sulinissamut kajumissuseqarpat imaluunniit meeqqanik pilersuisut sulinissamut kajumissuseqarpata apequtaatinnaq. Taamaattumik pisortanik ikiorsiissutit ima annertutigissanngillat, allaat sulinermiit angerlarsimalluni imminut akilersinnaanerusoq.”

Naggataatigut oqaatigineqassaaq, siunnersuummi matumani isertitakitsut eqimattat tamarmik naligiissinneqassammata, taamaalilluni meeqqanut tapinit atuuttunit aaqqissuusani taaneqareersuni innuttaasut pineqartut kisimik pisartagaqassanngimmata. Taamaalilluni pingaartumik ilaqutariinnut akissarsiakitsumik suliffeqartunut siunnersuut iluaqutaassaaq, taakkumi ullumikkut taamatut malittarisassaqtillugu meeqqanut tapinik pisartagaqarnissamut periarfissaqanngimmata, kisianni ullumikkut meeqqanut tapiissutit kisimik pisarsinnaallugit.

2). Oqaaseqaatit allat

2.1). Imaagunarpog inatsisissatut siunnersuummi oqaaseqaatini Kalaallit Nunaanni meeqqat akornanni piitsuussutimik akiuinnermut meeqqanut tapiissutit atuunnerat eqqarsaatigineqarsimanngitsoq. Nunatsinni meeqqanut tapiissutit ukiut 30-t sinnerlugit angajoqqaat pilersuisussaataitanerat tunngavigalugu tunniunneqartut assingalugit tapertaasutut ilassutitullu atuupput, soorlu siumoortumik meeqqanut akilersuutit (“A-bidrag”), meeqqanut akilersuutit tapiissutit (“enkebørnsbidrag”) aamma soraarnerussutisialinnut ilinniartunullu meeqqanut tapitut.

Akissut: Qulaani allaqqaneratut ilanngunneqanngilaq, siunnersuummi qitiusumik siunertat ilagivaat ilaqutariinnik isertitakitsunik tamanik naligiissitsinissaq qulakkiissallugu, taamaalilluni pilersuisussaataitanermut naleqqiullugu inuit akissarsiakitsumik suliffillit innut pisortanik ikiorsiissutinik pisartagaqartunut naligiissinneqassammata kiisalu inuit suliffeqarnissamut kajumissuseqartilerlugit taamaalillutillu imminnut pilersorsinnaalerlutik.

2.2). Ilanngullugu imaagunarpog, inatsisissatut siunnersuummi oqaaseqaatini (VIVE-mit saqqummiussaq tunngaviugunarluni) meeqqanik pilersuinnermut pisortanik ikiorsiissutit naatsorsorneqarnerannut atatillugu kommunit ukiuni 40-ngajanni suleriaaseq atugaat arajutsineqartoq. Ilaquttanik pilersuisussaataitaneq pisortanik ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni 1982-imeersumi aamma pisortanik ikiorsiissutit 2006-imeersumi qitiulluinnartutut taaguutaapput, aamma inuup ilaquttani pilersorsinnaanngippagit pisortat pisussaapput aningaasaqarnikkut isumannaallisaaviginninnissaq. Soorunami kommunit aallaaviatigut imminut tunngasumik nalilersuineq tunngavigalugu pisortanut ikiorsiissutit tunniussisarput, kisianni suliassatigut pissuteqarluni pilersuinnermut pisortanik ikiorsiissutinik naatsorsuinnermut atatillugu aningaasartat pillugit kommuninut najoqqutarineqartussat

atorneqartarlutik. 1992-imili taamanikkut Isumaginninnermik Pisortaqarfimmit nalunaarutigineqarpoq (nalunaarut ulloq 22. januar 1992-imeersoq) pilersuinnermut aningaasartat / meeqqamut ataatsimut “tapit” minnerpaamik meeqqanut akilersuutit nalinginnaasut sukkulluunniit atuuttut assinganik amerlassuseqassasut aamma naak peqqussutip nutaap atuutilerana pissutigalugu nalunaarut ulloq 1. januar 2007-imi atorunnaaraluartoq, ataatsimut isigalugu meeqqanut pilersuinnermut ikiorsiissutit naatsorsorneranni akilersuutit nalinginnaasut kommunit tamarmik aallaavigisarlugit, naak piffissap ilaatigut kommunit ataasiakkaat avaqqutilaartarlugit. Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfiup sivikinnerpaamik ukiut aqqaneq-marluk qaangiuttut aalajangersarpaa, meeqqanut tapiissutit pisortanit ikiorsiissutini pilersuinnermut ilanngaatigineqartassanngitsut, tapiissutit meeqqap pisassarimmagit, pisortanilli ikiorsiissutit meeqqat angajoqqaavinut tunniunneqartarlutik.

Akissut: Qulaani taaneqartut pisortanit ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut inatsisaata nutaap akuersiissutigineqarnerani siunissami meeqqamut ataatsimut inersimasumut ataatsimut meeqqanut tapinik ikiorsiissuteqarnissamut periarfissaq peerneqarpoq. Siunnersuummi matumani siusinaartumik pensionisialinnut, utoqqalinersialinnut ilinniartunullu periarfissaq tamanna ilanngullugu peerneqarpoq.

Taamaalilluni eqqortuuvoq, ilaqutariinnut aalajangersimasunut, inuit marluullutik qulaani taaneqartuni ikiorsiissutinik pisartagaqarpata, siunnersuutip kinguneranik ullumikkumiit ikiorsiissutinik ikinnerusunik pisartagaqalernissartik misigissagaat.

Pisortanit ikiorsiissutit pillugit Naalakkersuisut aaqqiissuseqqinnerannut ilanngullugu tamakkiisumik naapertuuppoq, kingornatigut imminut pilersorsinnaanermut kajumissaarinnermik pilersitsinissaq pillugu pingaarnertut siunertaasunut ilaammat.

2.3). Ikiorsiissutit pillugit kaajallaasitaq malillugu meeqqanut tapiissutit pillugit aningaasarsianik nalimmassaaneq inoqutigiit ukiumut aningaasarsiaannit 136.452 kr-iniit aallartittartoq (kaajallaasitami ilanngussaq 3-mi tabel 1 malillugu killigititaq 139.000 kr-iniit aallartittoq) taamaattoq inatsisissatut siunnersuummi nalimmassaaneq 136.000 kr-iniit aallarteriissalluni. Ilimanaateqarsinnaavoq tamatuma ilaqutariit annikinnerpaanik aningaasarsiallit amerlasuunillu meerartallit suli ajornerusunik eqqussagai.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq, iluarsiiisuteqarneq aallartittarmat killigititami appasinnerulaartumi 136.000 kr-ini, kisianni peqatigalugu meeqqanut tapiissutit malunnaatilimmik annertunerusunik aallartillutik.

2.4). Inatsisissatut siunnersuummi oqaaseqaatini immikkoortut 5-6-mi meeqqanut tapiissutit amerlasuutigut taaneqarput “meeqqanut akilersuutit” tamannalu paatseveerunnarsinnaavoq, Inatsisartut peqqussutaat nr. 2, 3. Marts 1994-imeersumi ikiorsiissutinut tunngaveqarunarnani.

Akissut: Ilanngunneqarpoq, oqaaseqaatillu misissorneqarlutik.

2.5). Naammannginnguatsiarpoq inatsisissatut siunnersuummi taaguut “meeqqanut tapit” taamaallaat utoqqalinersiaqarnermut inatsimmi kapitali 6-ip qulequtaani kiisalu inatsimmi aalajangersakkani §§ 14-15-imi peerneqarnera, taaguummi § 13, imm. 3-mi aamma § 27, imm. 1-imi aamma allaqqammat.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Meeqqanut tapinik ikiorsiinissamut periarfissat tamarmik siunnersuummi peerneqarput, taamaattumik innersuussutit taaneqartut kingornatigut sunniuteqartussaanaatik.

2.6). Ilanngullugu naammannginnguatsiarpoq inatsisissatut siunnersuummi taaguut “meeqqanut tapit” siusinaartumik pensionisianik inatsimmi kapitali 8-p qulequtaani kiisalu inatsimmi aalajangersakkani §§ 26-28-mi peerneqarnera, taaguummi § 24, imm. 1, § 30, imm. 1, § 33, imm. 3, § 35, § 36, § 40, imm. 1, § 40, imm. 2-mi aamma ikaarsaarnermi aalajangersakkami § 44-mi allaqqammat. Taaguut siusinaartumik pensionisianut nalunaarummi § 12, imm. 3-mi aamma allaqqavoq.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Meeqqanut tapinik ikiorsiinissamut periarfissat tamarmik siunnersuummi peerneqarput, taamaattumik innersuussutit taaneqartut kingornatigut sunniuteqartussaanaatik. Taamaattoq meeqqanut tapit pillugit inatsisitigut tunngavigisap peerneqarnerata pissusissamisootumik kinguneranik, siusinaartumik pensionisiat pillugit nalunaarut taaneqartoq iluarsaanneqassaaq.

Tusarniaanermi akissummut ilassut naatsorsuinernik imaqartoq (kingornatigut nassiunneqartut):

Ataatigut atsiortup Kimik-IT-mit KAQA-mut inatsisissatut siunnersuut pillugu misissueqqissaarnermut atatillugu filit sisamat ilassutitut nassiuppai.

1). Siunnersuut pillugu tusarniaanermut kommunip akissutaanik misissueqqissaarneq ikorfartuivoq, assersuutigalugu angajoqqaat marluk nuussinikkut isertitaqartunut meeraq ataaseq (soorlu siusinaartumik pensionisialinnut imaluunniit pisortanit ikiorsiissutinik pisartagaqartunut) ullumikkut pilersuinermit qaammammut tunniunneqartarput 2*1.000 kr-it, aaqqiissut nutaaq malillugu tunniunneqartalissapput taamaallaat 1*1.000 kr-it.

2). Misissueqqissaarnermi ilanngullugu qulaajaaffigineqarpoq, aningaasarsiat ilaanni meeqqat amerliartortillugit meeqqanut tapiissutit meeqqamut ataatsimut qaffakkiartortut, aningaasarsiallu ilaanni allani meeqqat amerliartortillugit meeqqanut tapiissutit meeqqamut ataatsimut appariartorlutik. Tamanna ilusilersukkap eqqortumik paasineqarnissaa pillugu ernumanartinneqarpoq.

Akissut: Qulaani taaneqartut pisortanit ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut inatsisaata nutaap akuersissutigineqarnerani siunissami meeqqamut ataatsimut inersimasumut ataatsimut meeqqanut tapinik ikiorsiissuteqarnissamut periarfissaq peerneqarpoq. Siunnersuummi matumani siusinaartumik pensionisialinnut, utoqqalinersialinnut ilinniartunullu periarfissaq tamanna ilanngullugu peerneqarpoq.

Taamaalilluni eqqortuuvoq, ilaqutariinnut aalajangersimasunut, inuit marluullutik qulaani taaneqartuni ikiorsiissutinik pisartagaqarpata, siunnersuutip kinguneranik ullumikkumiit ikiorsiissutinik ikinnerusunik pisartagaqalernissartik misigissagaat.

Nassuiaatigineqartut pisortanut ikiorsiissutit pillugit Naalakkersuisut aaqqissuusseqqinnerannut ilanngullugu tamakkiisumik naapertuuppoq, kingornatigut immiut pilersorsinnaanermut kajumissaarinermik pilersitsinissaq pillugu pingaarnertut siunertaasunut ilaammat.

Filit sisamat kakkiunneqartut kommunimiillu kingornatigut nassiunneqartut, tusarniaanermi akissutinut allakkiami ilanngunneqanngillat, kisianni Naalakkersuisut tusarniaanermut nittartagaanni tusarniaanermi akissutit allat assingalugit tamanit takuneqarsinnaanngorlugit inissisimallutik.

4. KNIPK

Innuttaasut isertitakitsut tamarmik isertitamik qanoq pissarsiarisimaneraat apeqqutaatinnagu, meeqqanut tapiissutinik aningaasat annertussusaannut, pisinnaasaminnut naleqqiullugu naligiissinneqarnissaat qulakkiissallugu, allannguutissatullu siunnersuummut KNIPK imatut oqaaseqassaaq.

- Allanguinerup siunertarivaa meeqqat pilersornissaanut tapitut tunniunneqartussanngorlugit angajoqqaat siusinaartumik. pensioneqarnerisut imaluunniit utoqqalinersiuteqarnerisut il.il. apeqqutaatinnagu.

Meeqqanut tapisiat qaffanneqassapput angajoqqaallu isertitai malittaralugit.

- Pensionisialinnut, utoqqalinersiutilinnullu meeqqanut tapiliunneqartartoq isertitat apeqqutaatinnagit tunniunneqartarmata, taanna meeqqanut tapeq KNTPK-p taakkununga tunniunneqartarnerata allanngortinnginnissaa eqqaamaqqaa.

Tassami siusinaartumik pensionisiallit utoqqalinersiutilillu isertitat malillugit tunniunneqartarmata.

Pingaartumimmi innarluutillit sulisinnaanngivissortullu kaasarfimmiutut annertussusilimmik pensioneqartarmata aappaasummi isertitai aallaaviusarmata.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Qulaani allaqqaneratat ilanngunneqanngilaq, siunnersuummi qitiusumik siunertat ilagivaat ilaqutariinnik isertitakitsunik tamanik naligiissitsinissaq qulakkiissallugu, taamaalilluni pilersuisussaataanermut naleqqiullugu inuit

akissarsiakitsumik suliffillit inunnut pisortanit ikiorsiissutinik pisartagaqartunut naligiissinneqassammata.

5. IMAK

IMAK-imiit tusarniaanermut ilaatinneqarnerput nuannaarutigaarput.

Uparuanngitsoorusunngilarpulli tusarniaarnerup aasami sulinngiffeqarnerup aallarertuttornerani ingerlanneqarnera piffissaatalu sivikinnera.

Soorunami ilaqutariit akissaatikinnerit allatigullu isertitakitsut isiginiarlugit tapiissutitigut aaqqissuineq qaffaanerlu qujanarpoq tapersernarlunilu. Taassuma saniatigut allaffissornerup oqinnerulersinnaanerata immaqalu sipaarfigineqarfigisinnaanerata pisinnanera neriuutiginarluni.

Tusarniutigineqartumut atatillugu ilaatigut ima allaqqasoqarpoq:

”Taamaattoq maannamut inatsisinut naleqqiullugu meeqqani amerlanerusuni, meeqqanut tapiissutit katinnerinik appaaneq, eqimattat tamakku malugissavaat. Ilaqutariinnut marlunnik meeralinnut meeqqanut tapiissutit, ilinniagaqartunut, ilinniartunut kiisalu utoqqalinersialinnut aamma siusinaartumik pensionisialinnut, skat-i sioqqullugu meeqqamut ataatsimut 200 kr.-nik allannguineramik inerneqassaaq. Ilaqutariinnut pingasunik meeralinnut, meeqqamut ataatsimut 400 kr.-nik allannguineramik inerneqassaaq, soorluttaa ilaqutariinnut sisamanik meeralinnut meeqqamut ataatsimut 500 kr.-nik allannguineramik isumaqassasoq. Ilaqutariinnut tallimanik amerlanerusunik meeralinnut, meeqqanut tapiissutit atuuttumut assingussapput.”

Qulaani issuarneqartumi pineqartut ataasiinnaanngitsunillu qitornallit

eqqorneqartussanngorput, tassanilu ilaqutariit qassit imaluunniit meeqqat qassit eqqorneqartussaanersut tusarniaanermi paasissutissiissutigineqannginneri ajuusaarnarpoq.

IMAK-imiit isumaqarpugut kisitsisit ujartukkagut suliarineqartariaqartut inatsisissap inaarsarneqannginnerani paasissutissatut ilanngunneqarlutik.

Akissut: Qulaani taaneqartutut pisortanit ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut inatsisaata nutaap akuersissutigineqarnerani siunissami meeqqamut ataatsimut inersimasumut ataatsimut meeqqanut tapinik ikiorsiissuteqarnissamut periarfissaq peerneqarpoq. Siunnersuummi matumani siusinaartumik pensionisialinnut, utoqqalinersialinnut ilinniartunullu periarfissaq tamanna ilanngullugu peerneqarpoq.

Taamaalilluni eqqortuuvoq, ilaqutariinnut aalajangersimasunut, inuit marluullutik qulaani taaneqartuni ikiorsiissutinik pisartagaqarpata, siunnersuutip kinguneranik ullumikkumiit ikiorsiissutinik ikinnerusunik pisartagaqalernissartik misigissagaat.

Nassuiaatigineqartutut pisortanit ikiorsiissutit pillugit Naalakkersuisut

aaqqissuusseqqinnerannut ilanngullugu tamakkiisumik naapertuuppoq, kingornatigut immiut pilersorsinnaanermut kajumissaarineramik pilersitsinissaq pillugu pingaarnertut siunertaasunut ilaammat.

6. SIK

Meeqqanut tapiissutit pillugit il.il. Inatsisartut inatsisaata allanngortinnissaanut siunnersuut nassiunneqartoq pillugu tusarniaanermut akissuteqarnissaq pillugu periarfissamut SIK qujassuteqarpoq.

SIK inatsisissatut siunnersuummut isumaqataasinnaavoq, isertitamik qanoq pissarsiarinerat apeqqutaatinnagu meeqqanut tapiissutit aningaasartaannut tiguneqartartussanut naleqqiullugu innuttaasut isertitakitsut naligiissinneqarnissaat pillugu qulakkeerinnissamut siunertamut.

SIK inatsisissatut siunnersuummut allanik oqaaseqaatissaqanngilaq.

Akissut: Tusarniaanermut akissummut naalakkersuisoqarfik qujavoq.

7. Tilioq

”Meeqqanut tapiissutit pillugit Inatsisartut inatsisaata, Utoqqalinersiaqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaata, Siusinaartumik pensionisiat pillugit Inatsisartut inatsisaata, Ilinniartunut tapiisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaata aamma Ilinniagaqarnerisutit pillugit Inatsisartut inatsisaata allanngortinneri pillugit Inatsisartut inatsisaat” pillugu Inuit Innarluutillit Illersuisuat oqaaseqaateqaqqullugu Isumaginninnermut, Suliffeqarnermut Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoqarfiup qinnuigaa.

Naalakkersuisoqarfiup siunnersuutaa tunngavigalugu Inuit Innarluutillit Illersuisuat makkunanga oqaaseqaateqarpoq:

Tiliumit iluarisimaarneqarpoq meeqqanut tapiissutit aningaasartaannut tiguneqartartussanut naleqqiullugu innuttaasut isertitakitsut naligiissinneqarnissaat pillugu kissaateqarneq. Taamaattoq sakkortuumik ernumanartinneqarpoq, ilaqutariinnut marlunnik amerlanerusunilluunniit meerartalinnut inatsit nutaaq meeqqanut tapiissutit katinneranni ikileriarnissaanik isumaqarmat. Inatsit manna tassa, pilersuisut ilinniarpata kiisalu utoqqalinersiaqarpata siusinaartumillu pensionisiaqarpata, ilaqutariinnut arlalinnik meerartalinnut ajorseriarnermik kinguneqassaaq. Siusinaartumik pensionisialinnik innarluuteqartunik qaammammut aningaasartuutiminnik matussusiinissamut ajornartorsiortunik arlalinnik Tilioq tigusaqartarpoq. Tamatuma saniatigut nioqqutissat akii qaffakkaluttuinnartut isigaagut, ilaqutariit isertitakitsunik ilaqutariinnit allanit suli annertunerusumik sunniuteqartut.

Taamaattumik meeqqat tapiinik ajorseriaat naggataatigut eqimattat taakkua meeraannut tuttussaapput. Ajornerpaamillu pisoqartillugu ilaqutariinni akunnattumik qaffasissumillu isertitaqartuni meeqqanut naleqqiullugit meeqqat ilaqutariinni isertitakitsuneersunut suli annerusumik naligiinngissuseq pilersinneqassammat.

Taamaattumik Tilioq innersuussivoq, § 4 allanngortinneqassasoq annikilliertortitsinermut procenti pilersuisoq qanoq amerlatigisunik meeraqarnersoq malillugu assigiinnngissutaa atorunnaarsinneqassasoq.

Tusarniaanermut akissummut apeqqutissaqartoqarpas Tilioq ataatiqullu atsiortoq piareeqqapput.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Ilusimi meeqqamut ataatsimut aningaasartat amerlanerupput kingornalu allamik meeraqartillugu aningaasartat ikinnerusarlutik. Tamatumunnga tunngaviuvoq meeqqat amerlanerutillugit meeqqamut ataatsimut aningaasartuutit ikinnerussasut meeqqamut ataasiinnarmut naleqqiullugu, taamaattumik annikilliertortitsineq minnerusoq ilanngunneqarluni. Qinigassaq alla tassaassagaluarpoq, meeqqamut siullermut aningaasartat ikinnerusut tunniunneqartarlutik taakkulu meeqqat amerlassusaannik amerleriartiinnartarlugit. Taamaattumik naleqqunnerpaatut naliliiffiqineqarpoq meeqqamut siullermut aningaasartat amerlanerusut tunniunneqartarnissaat meeqqanut tulliusunut naleqqiullugu.

Eqqortuuvoq, ilaqutariinnut aalajangersimasunut, inuit marluullutik qulaani taaneqartuni ikiorsiissutinik pisartagaqarpata, siunnersuutip kinguneranik ullumikkumiit ikiorsiissutinik ikinnerusunik pisartagaqalernissartik misigissagaat.

Qulaani allaqqaneratut, siunnersuummi qitiusumik siunertat ilagivaat ilaqutariinnik isertitakitsunik tamanik naligiissitsinissaq qulakkiissallugu, taamaalilluni pilersuisussaataaerermut naleqqiullugu inuit akissarsiakitsumik suliffillit inunnut pisortanit ikiorsiissutinik pisartagaqartunut naligiissinneqassammata.

8. PPK

Meeqqanut tapiissutit inatsisillu allat pillugit Inatsisartut inatsisaata allanngortinnissaa pillugu Tusarniaanermut PPK oqaaseqaateqanngilaq, meeqqallu salliutinneqarnerat nuannaarutigalugu.

Akissut: Tusarniaanermut akissut nassiunneqartoq pillugu naalakkersuisoqarfik qujavoq.

9. Sulisitsisut

Meeqqanut tapiissutit pillugit inatsisissatut siunnersuummut Sulisitsisut makkunanga oqaaseqaateqarput.

Ilinniagaqarnersiutini ilinniartunullu tapiisarnermi malittarisassaniit meeqqanut tapit peerneqarnerat Sulisitsisut paasisinnaanngilaat.

Ilinniagaqarnersiutit pillugit malittarisassani meeqqanut tapinut siunertaavoq

angajoqqaat arlaata pilersuisussaataaneq naammassinngippagu, assersuutigalugu angajoqqaat najugaqatigiinnngippata, meeqqanut akilersuutit kommunimit siumoortumik tunniunneqartartunut, meeqqanut akilersuutit pillugit ilinniartut pisortanut akiitsunik amerliartulersitsinnnginnissaat.

Ilinniartunut tapiisarneq pillugu malittarisassani tamanna aamma atuuppoq.

Malittarisassani taakkunani marlunni meeqqanut tapiisarneq peerneqarpat, tamanna piviusumik isumaqassaaq, pisortanut/kommuninut arlalinnik akiitsoqartoqalissasoq, ilinniartut qaammammut 1.000 kr-inik meeqqanut tapiissutit akilernissaannut isertitaqanngimmata.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Eqqortuuvoq 2017-ip tungaanut ilinniagaqarnersiutit pillugit nalunaarutini siusinnerusuni aalajangersagaqarmat, ilinniartut meerartik najunngippassuk, meeqqanut akilersuutit pilersuisumut toqqaannartumik akilerneqartassasut. Malittarisassaq taanna ilinniagaqarnersiutit pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaatigut nr. 9, 19. juli 2017-imeersukkut atorunnaarsinneqarpoq taamaattumillu maannakkut atuunnani. Taamaalilluni meeqqanut tapiissutisisarneq ilinniartutut meeqqanullu akilersuutinut toqqaannartumik atassuteqarunnaarluni.

Meeqqanut akilersuutit akilerneqanngitsut tunngavigalugit akiitsunik amerliartulersitsinerit annertuumik qaffakkiartorput ullumikkullu Nunatta Karsianut akiitsut katinneranni pingajorararterutaammata, taamaattumik ilimagineqarsinnaanngilaq meeqqanut tapiissutit pisortanut akiitsut amerliartulernerannik unitsitsissasut.

Meeqqanut akilersuutinik akilerneqanngitsunik akiitsut annertuumik ajornartorsiutaapput. Taamaattumik ukiuni kingullerni Naalakkersuisut kommunillu akornanni suleqatigiittoqarpoq tamatumunnga aaqqiissummik nassaarniartoqarluni. Tassunnga atatillugu ukioq kingulleq meeqqanut akilersuutit il.il. Inatsisartut inatsisaannik allannguutissatut siunnersuummik Naalakkersuisut tusarniaallutik nassiussipput, isertitat apeqqutaatillugit ilusilimmik siunnersuusiortoqarluni. Ajornartorsiut pillugu aaqqiissummik ataatsimoorussamik nassaarniarluni Naalakkersuisut kommunillu akornanni suli oqaloqatigiittoqarpoq. Meeqqanut akilersuutit akilerneqanngitsut pissutigalugit ilinniartut akiitsunik amerliartulersitsinerannut ajornartorsiut pillugu meeqqanut akilersuutit pillugit inatsimmi toqqaannartumik pitsaanerpaamillu iliuuseqarfigineqarsinnaavoq.

Sulisitsisut isigaat tamanna naleqqutinngitsutut piviusumimmi aamma isumaqassammat ilinniartut isertitaannik annikilliliinertut. Inuit amerlanerusut ilinniagaqarnissaat pillugu kissaateqarnermut tamanna ataqatigiinnngilaq.

Ajornartorsiut taanna pillugu inatsisissatut siunnersuummi isummerfigineqanngilaq. Minnerpaamik innuttaasunut aningaasaqarnikkut kingunerisassaani nassuiarneqartariaqaraluarpoq.

Akissut: Eqqortuuvoq, siunnersuut ilaqutariinnut aalajangersimasunut, tassunga ilanngullugit inuit marluullutik qulaani pineqartuni ikiorsiissutinik pisartagaqarpata, ilinniagaqarnersiutit ilanngullugit, ullumikkumiit ikiorsiissutinik annikinnerusunik kinguneqassasoq.

Qulaani allaqqaneratut, siunnersuummi qitiusumik siunertat ilagivaat ilaqutariinnik isertitakitsunik tamanik naligiissitsinissaq qulakkiissallugu, taamaalilluni pilersuisussaataaernermut naleqqiullugu inuit akissarsiakitsumik suliffillit inunnut pisortanit ikiorsiissutinik pisartagaqartunut naligiissinneqassammata.

Qulaani nassuiarneqartutut periaatsip assinga utoqqalinersialinnut, meeqqamut ataatsimut arlalinnulluunniit meeqqanut akilersuisussaataaasunut aamma tamanna atuuppoq. Pisuni taakkunani meeqqanut akilersuisussaataaasunut utoqqalinersianik appartitsineruvoq.

Aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassaanni Danmarkimi ilinniartunut meeqqanut tapiissutit pillugit naatsorsuinermi allaqqasoqarpoq: Taamaalilluni tamatumunnga aningaasartuutit ukiumut (5 x 6000 kr x 1,7) 51.000 kr-it aamma (10 x 6000 kr x 1,7) 102.000 kr-it akornanniissallutik.

Sulisitsisut naatsorsuineq tamanna paaserpiangilaat. Meeqqanut akilersuutit qaammatinut arfinilinnut 6.000 kr-iupput, t.i. ukiumut 12.000 kr-it.

Ukiumut aningaasartuutit katillugit aningaasartaqassapput 100.000 kr-it aamma 200.000 kr-it akornanni.

Aalajangersakkat ataasiakkaat pillugit oqaaseqaatini § 4, imm. 4 pillugu oqaaseqaatini naatsorsueriaaseq takuneqarsinnaavoq.

Naatsorsueriaaseq unaavoq: Tamakkiisumik meeqqanut tapiissutit – (maannakkorpiaq isertitat – 136.000kr. x appariartortitsinermi procenti))

Taanna eqqoqqissaanngilaq. Naatsorsueriaaseq imatut allanneqassaaq: Tamakkiisumik meeqqanut tapiissutit – (maannakkorpiaq isertitat – 136.000 kr.) x appariartortitsinermi procenti = meeqqanut tapiissutit.

Inatsimmi § 4-mi naatsorsuineq taamatut allanneqarpoq.

Akissut: Ilanngunneqarpoq, aningaasaqarnikkut naatsorsuutit oqaaseqaatinut naapertuuttunngortillugit iluarsineqarlutik.

Sulisitsisut inatsisissatut siunnersuut maannakkutut isikkoqartillugu isumaqatiginngilaat, innuttaasuni eqimattat aalajangersimasut pingaartumik meeqqanut akilersuisussaataaasut

isertitaannik appariaateqassammata kiisalu pisortanut akiitsut annertunerulersinnaanerani
kinguneqassamat.